

Bokföringsnämndens VÄGLEDNING

Upprättande av årsredovisning (K3)

Komplettering av utkast

Kapitel 11 – Finansiella instrument värderade utifrån anskaffningsvärdet	3
Tillämpningsområde	3
Definitioner.....	3
När ska finansiella tillgångar och finansiella skulder redovisas?.....	4
Värdering vid det första redovisningstillfället.....	4
Värdering efter det första redovisningstillfället.....	4
Säkringsredovisning	6
Sammansatta finansiella instrument	9
Upplysningar	10
Kommentarer till Kapitel 11 – Finansiella instrument värderade utifrån anskaffningsvärdet	10
Tillämpningsområde	10
Definitioner.....	10
När ska finansiella tillgångar och finansiella skulder redovisas?.....	12
Värdering vid det första redovisningstillfället.....	12
Värdering efter det första redovisningstillfället.....	13
Säkringsredovisning	16
Sammansatta finansiella instrument	20
Upplysningar	21
Kapitel 12 – Finansiella instrument värderade till verkligt värde.....	23
Tillämpningsområde.....	23
Verkligt värde	23
Upplysningar	25
Kommentarer till Kapitel 12 – Finansiella instrument värderade till verkligt värde .	25
Tillämpningsområde.....	25
Värdering vid det första redovisningstillfället.....	26
Värdering efter det första redovisningstillfället.....	26
Verkligt värde	26
Upplysningar	29
Kapitel 26 – Aktierelaterade ersättningar	29
Tillämpningsområde.....	29
Definitioner.....	29
Redovisning.....	30
Värdering	30
Koncernplaner	32
Upplysningar	33
Kommentarer till Kapitel 26 – Aktierelaterade ersättningar.....	33
Tillämpningsområde.....	33
Definitioner.....	34
Redovisning.....	34
Värdering	35
Koncernplaner	38
Upplysningar	38
Bilaga 1 – Definitioner (inkl kap. 11, 12 och 26)	40

Kapitel 11 – Finansiella instrument värderade utifrån anskaffningsvärdet

Tillämpningsområde

- 11.1. Detta kapitel ska tillämpas på **finansiella instrument** som värderas utifrån anskaffningsvärdet med följande undantag:
- Innehav i dotterföretag, intresseföretag och **joint venture** (se kapitel 9, 14 och 15).
 - Finansiella instrument som företaget självt har gett ut och som helt eller delvis klassificeras som eget kapital (se kapitel 22 och 26).
 - Leasade tillgångar (se kapitel 20).
 - Arbetsgivares rättigheter och förpliktelser vid **ersättning efter avslutad anställning** (se kapitel 28).
 - Avtal avseende villkorad tilläggsköpeskilling vid **rörelseförvärv** (se kapitel 19).

Definitioner

- 11.2. Ett **finansiellt instrument** är varje form av avtal som ger upphov till en **finansiell tillgång** hos en part och en **finansiell skuld** eller ett **egetkapitalinstrument** hos en annan part. Avtalet behöver inte ha föranlett någon betalning.
- 11.3. En **finansiell tillgång** är en tillgång i form av
- kontanter,
 - en avtalsenlig rätt att erhålla kontanter eller annan finansiell tillgång från en annan part,
 - en avtalsenlig rätt att byta **finansiella instrument** med en annan part enligt villkor som kan komma att visa sig förmånliga, eller
 - egetkapitalinstrument** utgivna av ett annat företag.
- 11.4. En **finansiell skuld** är en skuld som innebär en avtalsenlig skyldighet att
- erlägga kontanter eller annan **finansiell tillgång** till en annan part, eller
 - byta **finansiella instrument** med ett annat företag enligt villkor som kan komma att visa sig oförmånliga.
- 11.5. Med **derivatinstrument** avses ett **finansiellt instrument** vars värde är beroende av förändringen i en särskilt angiven ränta, en valuta, ett råvarupris, ett värdepapper eller liknande och som kan regleras med kontanter eller ett annat finansiellt instrument.
- 11.6. En **värdepappersportfölj** är flera **finansiella instrument** som innehas för riskspridning och som handlas på en **aktiv marknad**. Fondandelar kan ingå i en värdepappersportfölj

Ett företag kan ha flera värdepappersportföljer.

- 11.7. En **aktiv marknad** existerar när följande villkor är uppfyllda:
- Handeln avser likartade produkter.
 - Intresserade köpare och säljare finns normalt.
 - Information om priserna är allmänt tillgängliga.
- 11.8. Redovisning enligt **effektivräntemetoden** innebär att ränteintäkten (eller räntekostnaden) ett räkenskapsår är lika med den finansiella tillgångens (eller finansiella skuldens) redovisade värde vid räkenskapsårets början multiplicerat med **effektivräntan** för perioden.
- 11.9. **Upplupet anskaffningsvärde** för en finansiell tillgång eller en finansiell skuld är det finansiella instrumentets förväntade kassaflöden diskonterade med den **effektivränta** som beräknades vid anskaffningstillfället.
- 11.10. **Effektivränta** är den ränta som diskonterar de uppskattade framtida in- och utbetalningarna under det finansiella instrumentets förväntade löptid till instrumentets redovisade värde.

Effektivräntan ska beräknas med utgångspunkt i instrumentets redovisade värde vid anskaffningstillfället. Vid beräkningen ska samtliga avtalsvillkor för instrumentet och inträffade kreditförluster beaktas. Risken för framtida kreditförluster ska däremot inte beaktas.

- 11.11. **Sammanstatta finansiella instrument** är **finansiella instrument** som består av en fordran eller en skuld i kombination med ett eller flera **derivatinstrument**.

När ska finansiella tillgångar och finansiella skulder redovisas?

- 11.12. Ett företag ska redovisa en **finansiell tillgång** eller en **finansiell skuld** i balansräkningen när företaget blir part i det finansiella instrumentets avtalsmässiga villkor.

Värdering vid det första redovisningstillfället

- 11.13. Ett **finansiellt instrument** som innehåller en finansieringskomponent och har en kredittid som överstiger ett år ska vid det första redovisningstillfället värderas till nuvärdet av alla framtida betalningar beräknat utifrån en **implicit ränta**.

Värdering efter det första redovisningstillfället

Omsättningstillgångar och kortfristiga skulder

- 11.14. En **värdepappersportfölj** får betraktas som en post vid tillämpning av 4 kap. 9 § årsredovisningslagen (1995:1554), lägsta värdets princip.
- 11.15. Kortfristiga skulder ska värderas till det högsta av anskaffningsvärdet och vad det kostar att reglera skulden eller att någon annan tar över den.

11.16. Anskaffningsvärdet för finansiella instrument som redovisas som omsättningstillgångar eller kortfristig skulder får beräknas enligt **effektivräntemetoden**.

11.17. **Nettoförsäljningsvärdet** för ett **finansiella instrument** som är omsättningstillgång och som har ett garanterat inlösenvärde får bestämmas till det garanterade inlösenvärdet, om företaget avser att behålla instrumentet till förfall och garantigivaren kan antas infria sitt åtagande.

Anläggningstillgångar och långfristiga skulder

11.18. Långfristiga fordringar och långfristiga skulder ska efter det första redovisningstillfället värderas till **upplupet anskaffningsvärde**. Räntederivat som företaget avser att behålla till förfall ska också värderas till upplupet anskaffningsvärde. Avdrag ska göras för eventuell nedskrivning.

11.19. Det enda fall en värdenedgång inte kan antas vara bestående är om en finansiell anläggningstillgång har ett garanterat inlösenvärde och företaget avser att behålla den till förfall. Detta gäller endast om garantigivaren antas kunna infria sitt åtagande.

11.20. Ett företag ska per varje **balansdag** bedöma om det finns någon indikation på att en finansiell anläggningstillgång, en värdepappersportfölj eller en grupp av finansiella anläggningstillgångar har minskat i värde.

11.21. Ett företag ska bedöma nedskrivningsbehovet individuellt för följande finansiella anläggningstillgångar:

- a) Aktier och andelar samt derivat som avser aktier och andelar.
- b) Varje enskild finansiell anläggningstillgång som är väsentlig.

För övriga finansiella anläggningstillgångar ska nedskrivningsbehovet bedömas antingen individuellt eller för en grupp tillgångar med liknande kreditriskegenskaper.

Vid bedömningen av nedskrivningsbehovet får en värdepappersportfölj betraktas som en post.

11.22. För finansiella anläggningstillgångar som redovisas till **upplupet anskaffningsvärde** beräknas nedskrivningen som skillnaden mellan tillgångens redovisade värde och nuvärdet av företagsledningens bästa uppskattning av kassaflödena diskonterade till tillgångens ursprungliga **effektivränta**. Om tillgången löper med en rörlig ränta är diskonteringsräntan den aktuella räntan när kontraktet ingås.

För övriga finansiella anläggningstillgångar beräknas nedskrivningen som skillnaden mellan tillgångens redovisade värde och företagsledningens bästa uppskattning av det belopp som företaget skulle ha erhållit för tillgången om den överlåtits på balansdagen.

- 11.23. Ett företag ska per varje **balansdag** bedöma om en tidigare nedskrivning av en finansiell anläggningstillgång, helt eller delvis, inte längre är motiverad.

En tidigare nedskrivning ska återföras endast om de skäl som låg till grund för beräkningen av tillgångens värde när den senast skrevs ned har förändrats.

Borttagande från balansräkningen

- 11.24. Ett företag ska inte längre redovisa en **finansiell tillgång** i balansräkningen när
- a) den avtalsenliga rätten till kassaflödet från tillgången har upphört eller reglerats, eller
 - b) alla väsentliga risker och förmåner som är förknippade med ägandet av tillgången har överförts till en annan part.
- 11.25. Ett företag som har överfört en **finansiell tillgång** till en annan part men som har kvar några väsentliga risker och förmåner, ska ta bort tillgången från balansräkningen och separat redovisa de rättigheter och skyldigheter som kvarstår eller skapats i överföringen.

Det redovisade värdet på den överförda tillgången ska fördelas mellan de rättigheter och skyldigheter som kvarstår och de som överförts baserat på de relativa verkliga värdena för dessa delar vid överföringstidpunkten. De nya rättigheter och skyldigheter som skapats ska värderas till verkligt värde vid överföringstidpunkten.

- 11.26. Har en överförd **finansiell tillgång** inte tagits bort från balansräkningen ska företaget redovisa en **finansiell skuld** för den erhållna ersättningen. Tillgången och skulden ska inte kvittas. Under efterföljande räkenskapsår ska företaget redovisa varje intäkt från den överförda finansiella tillgången och varje uppkommen kostnad för den finansiella skulden.
- 11.27. Ersätts ett skuldinstrument med ett annat skuldinstrument med villkor som i allt väsentligt är olika ska en ny **finansiell skuld** redovisas och den tidigare skulden tas bort. Detta gäller även vid en väsentlig ändring av villkoren.

Skillnaden mellan det redovisade värdet för en finansiell skuld, eller del av en finansiell skuld, som har tagits bort från balansräkningen och den ersättning som erlagts ska redovisas i resultaträkningen. I ersättningen ska överförda tillgångar som inte är kontanter och påtagna skulder räknas in.

Säkringsredovisning

Villkor för säkringsredovisning

- 11.28. Ett företag får tillämpa säkringsredovisning om följande villkor är uppfyllda:
- a) Företaget har utformat och dokumenterat säkringsförhållandet så att risken som säkras, den säkrade posten och säkringsinstrumentet klart kan identifieras.

- b) Den säkrade risken är en risk enligt punkt 11.29.
- c) Säkringsinstrumentet uppfyller villkoren enligt punkterna 11.30 och 11.31.
- d) Företaget förväntar sig att säkringsinstrumentet är mycket effektivt för att balansera effekten av den identifierade säkrade risken.

Med en säkrings effektivitet enligt första stycket d avses i vilken utsträckning förändringar i en säkrad posts verkliga värde eller kassaflöden hänförlig till den säkrade risken uppvägs av förändringar i säkringsinstrumentets verkliga värde eller kassaflöden.

Säkrade risker

11.29. Säkringsredovisning är tillåten för endast följande risker:

- a) Valutakursrisk i monetära tillgångar och skulder.
- b) Valutakursrisk i icke-monetära tillgångar vilkas värde förändras till följd av förändringar i valutakurser.
- c) Valutakursrisk i ett bindande åtagande eller i en mycket **sannolik** framtida transaktion att erhålla eller betala utländsk valuta.
- d) Prisrisk i en råvara som företaget äger eller, enligt ett bindande åtagande eller en mycket sannolik prognostiserad transaktion kommer att köpa eller sälja.
- e) Valutakursrisk i en nettoinvestering i **utlandsverksamhet**.

Tillåtna säkringsinstrument

11.30. Säkringsredovisning är tillåten endast om säkringsinstrumentet är

- a) **derivatinstrument** som avser valuta,
- b) en monetär tillgång eller skuld i utländsk valuta till en extern part,
- c) derivatinstrument som avser varor, eller
- d) en kombination av dessa.

11.31. Är säkringsinstrumentet ett **derivatinstrument** ska det uppfylla följande villkor:

- a) Derivatet ska ha en extern motpart.
- b) Derivatets förfallodag är inte senare än
 - den säkrade postens förfallodag,
 - det förväntade slutförandet av köp eller försäljning av varor, eller
 - tidpunkten för en mycket sannolik framtida transaktion.
- c) Derivatet ska inte kunna förlängas, betalas eller avvecklas i förtid.

11.32. Det nominella beloppet på säkringsinstrumentet får avvika från det nominella beloppet på den säkrade posten.

Redovisning

11.33. Avser säkringen valutakursrisk enligt punkt 11.29 b ska den del av värdet förändringen på säkringsinstrumentet som avser den säkrade risken

redovisas direkt mot eget kapital. I koncernredovisningen ska valutakursrisk enligt punkt 11.29 e redovisas direkt mot eget kapital.

Samtliga delkomponenter i säkringsinstrumentet ska räknas in i säkringsförhållandet. Är säkringsinstrumentet en monetär tillgång eller monetär skuld ska endast förändringar i det verkliga värdet som beror på förändringar i valutakursen räknas in.

Avviker det nominella beloppet på säkringsinstrumentet från det nominella beloppet på den säkrade posten får säkringsredovisningen endast omfatta den del av säkringsinstrumentet eller den säkrade posten som utgör säkring eller är säkrad.

Säkringsredovisning upphör

- 11.34. Företaget ska upphöra med säkringsredovisning när
- a) säkringsinstrumentet förfaller, säljs eller avvecklas,
 - b) säkringen inte längre uppfyller villkoren för säkringsredovisning,
 - c) den säkrade prognostiserade transaktionen inte längre är mycket sannolik, eller
 - d) företaget väljer att avbryta säkringsredovisningen.

När säkringsredovisning upphör ska tidigare oredovisade vinster och förluster redovisas enligt punkterna 11.36 och 11.37.

- 11.35. Är den säkrade risken en risk enligt punkt 11.29 e ska värdetförändringar på säkringsinstrument som säkrar denna risk redovisas i eget kapital till dess nettoinvesteringen helt eller delvis avyttras.
- 11.36. Är den säkrade risken en risk enligt punkt 11.29 a eller punkt 11.29 b och har företaget kvar den säkrade posten men inte säkringsinstrumentet när säkringsredovisningen upphör, ska vinst eller förlust på säkringsinstrumentet redovisas i resultaträkningen för räkenskapsåret.
- 11.37. Är den säkrade risken en risk enligt punkt 11.29 c eller punkt 11.29 d och har företaget kvar den säkrade posten eller exponeringen för risken men inte säkringsinstrumentet när säkringsredovisningen upphör, ska vinst eller förlust på säkringsinstrumentet redovisas som en förutbetalad intäkt respektive förutbetalad kostnad i balansräkningen och därefter redovisas enligt punkt 11.38 eller punkt 11.39.
- 11.38. Förutbetalad intäkt eller förutbetalad kostnad enligt punkt 11.37 ska redovisas som en ökning respektive minskning av försäljningsintäkten det räkenskapsår det säkrade inflödet påverkar resultatet, om säkringen avser
- a) valutakursrisk i ett bindande åtagande eller i en mycket sannolik framtida transaktion att erhålla utländsk valuta, eller
 - b) priskursrisk i en råvara som företaget enligt ett bindande åtagande eller en mycket sannolik prognostiserad transaktion kommer att sälja.

- 11.39. Förutbetalad intäkt eller förutbetalad kostnad enligt punkt 11.37 ska redovisas som en minskning respektive ökning av anskaffningsvärdet på den säkrade tillgången i samband med att den säkrade posten påverkar resultatet, om säkringen avser
- valutakursrisk i ett bindande åtagande eller i en mycket sannolik framtida transaktion att betala utländsk valuta, eller
 - prisrisk i en råvara som företaget äger eller, enligt ett bindande åtagande eller en mycket sannolik prognostiserad transaktion, kommer att köpa.
- 11.40. Upphör säkringsredovisningen och har företaget kvar säkringsinstrumentet, ska företaget redovisa säkringsinstrumentet och den säkrade posten till de värden de skulle ha redovisats till, om säkringsredovisningen inte hade tillämpats. Eventuell värdeförändring ska redovisas i resultaträkningen för räkenskapsåret. Därefter ska redovisning och värdering göras utifrån allmänna principer.
- 11.41. Vinster och förluster som uppkommer när säkringsredovisningen upphör får inte kvittas mot varandra.

Sammansatta finansiella instrument

- 11.42. Ett **sammansatt finansiellt instrument** ska redovisas och värderas antingen utan uppdelning på komponenter eller uppdelat på komponenter, där den komponent som utgörs av fordran eller skuld redovisas och värderas separat. Företagets samtliga sammansatta finansiella instrument ska redovisas på samma sätt.
- 11.43. Redovisas ett **sammansatt finansiellt instrument** utan uppdelning på komponenter ska hela instrumentet redovisas till anskaffningsvärdet med avdrag för eventuell nedskrivning om det är en anläggningstillgång, eller enligt lägsta värdets princip om det är en omsättningstillgång. Nominella räntor och erhållna utdelningar ska redovisas i resultaträkningen.
- 11.44. Redovisas ett **sammansatt finansiellt instrument** med uppdelning på komponenter ska den ena komponenten utgöras av den fordran (eller skuld) som finns i instrumentet.

Vid det första redovisningstillfället ska anskaffningsvärdet fördelas på de två komponenterna. Värdet på fordringskomponenten (eller skuldkomponenten) ska fastställas till det verkliga värdet av en liknande fordran (eller skuld).

Efter det första redovisningstillfället ska fordringskomponenten (eller skuldkomponenten) redovisas till upplupet anskaffningsvärde med avdrag för eventuell nedskrivning. Den andra komponenten redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för eventuell nedskrivning om det är en

anläggningstillgång, eller enligt lägsta värdets princip om det är en omsättningstillgång.

Upplysningar

Upplysningar om tillgångar som inte tagits bort från balansräkningen

- 11.45. Har ett företag överfört en **finansiell tillgång** till en annan part men inte tagit bort tillgången från balansräkningen ska följande upplysningar lämnas för varje klass av sådana tillgångar:
- Tillgångens karaktär.
 - Karaktären på de risker och förmåner som är förknippade med ägandet och som företaget har kvar.
 - Redovisat värde på tillgången och den skuld som är knuten till tillgången.

Upplysningar om säkringsredovisning

- 11.46. Ett företag ska lämna följande upplysningar separat för väsentliga säkringar av var och en av de fem typer av risker som anges i punkt 11.29:
- En beskrivning av säkringen.
 - En beskrivning av de finansiella instrument som identifierats som säkringsinstrument och dess verkliga värden på balansdagen.
 - Karaktären på den säkrade risken, inklusive beskrivning av den säkrade posten.

Kommentarer till Kapitel 11 – Finansiella instrument värderade utifrån anskaffningsvärdet

Tillämpningsområde

(punkt 11.1)

Detta kapitel ska tillämpas på **finansiella instrument** som värderas utifrån anskaffningsvärdet med följande undantag:

- Innehav i dotterföretag, intresseföretag och **joint venture** (se kapitel 9, 14 och 15).
- Finansiella instrument som företaget självt har gett ut och som helt eller delvis klassificeras som eget kapital (se kapitel 22 och 26).
- Leasade tillgångar (se kapitel 20).
- Arbetsgivares rättigheter och förpliktelser vid **ersättning efter avslutad anställning** (se kapitel 28).
- Avtal avseende villkorad tilläggsköpeskilling vid **rörelseförvärv** (se kapitel 19).

Ett företag som med stöd av 4 kap. 14 a § ÅRL valt att värdera finansiella instrument till **verkligt värde** ska tillämpa kapitel 12 på dessa instrument och kapitel 11 på finansiella instrument som inte får värderas till verkligt värde.

Definitioner

(punkterna 11.2–11.11)

Ett **finansiellt instrument** är varje form av avtal som ger upphov till en **finansiell tillgång** hos en part och en **finansiell skuld** eller ett **egetkapitalinstrument** hos en annan part. Avtalet behöver inte ha föranlett någon betalning.

Finansiella instrument är t.ex.

- kontanta medel,
- tillgodohavanden i bank,
- kundfordringar och leverantörsskulder,
- obligationer,
- aktier och andelar i andra företag,
- låneskulder,
- **derivatinstrument** (optioner, terminer, swappar och liknande), och
- andra fordrings- och skuldinstrument.

En **finansiell tillgång** är en tillgång i form av

- kontanter,
- en avtalsenlig rätt att erhålla kontanter eller annan finansiell tillgång från en annan part,
- en avtalsenlig rätt att byta **finansiella instrument** med en annan part enligt villkor som kan komma att visa sig förmånliga, eller
- **egetkapitalinstrument** utgivna av ett annat företag.

En **finansiell skuld** är en skuld som innebär en avtalsenlig skyldighet att

- erlägga kontanter eller annan **finansiell tillgång** till en annan part, eller
- byta **finansiella instrument** med ett annat företag enligt villkor som kan komma att visa sig oförmånliga.

Ett företag kan ha en finansiell skuld som regleras antingen genom att en finansiell tillgång överlämnas eller genom att **egetkapitalinstrument** emitteras. Om storleken på skulden är beroende av det verkliga värdet på de emitterade värdepapperen, det vill säga om värdet på de emitterade aktierna alltid motsvarar storleken på skulden, är inte innehavaren exponerad för risken att värdet på aktierna kan gå ner. Ett sådant åtagande ska redovisas som en finansiell skuld.

Med **derivatinstrument** avses ett finansiellt instrument vars värde är beroende av förändringen i en särskilt angiven ränta, en valuta, ett råvarupris, ett värdepapper eller liknande och som kan regleras med kontanter eller ett annat finansiellt instrument.

Enligt 4 kap. 14 c § ÅRL ska avtal som avser rå- och stapelvaror och som ger endera avtalsparten rätt att reglera avtalet med kontanter eller med något annat finansiellt instrument anses som derivatinstrument. Detta gäller dock inte om avtalet

- ingicks för att täcka företagets förväntade behov av inköp, försäljning eller egen förbrukning av rå- och stapelvaror,

- även efter avtalets ingående har tillgodosett detta behov,
- utformades för detta ändamål när det ingicks, och
- förväntas regleras genom leverans av varan.

En **värdepappersportfölj** är flera finansiella instrument som innehas för riskspridning och som handlas på en **aktiv marknad**, t.ex. aktier och obligationer samt derivat på sådana instrument. Även fondandelar kan ingå i en värdepappersportfölj. Ett företag kan ha flera värdepappersportföljer.

En **aktiv marknad** existerar när följande villkor är uppfyllda:

- Handeln avser likartade produkter.
- Intresserade köpare och säljare finns normalt.
- Information om priserna är allmänt tillgängliga.

Effektivräntemetoden är en metod för att beräkna det **upplupna anskaffningsvärdet** för en finansiell tillgång eller en finansiell skuld eller en grupp av finansiella tillgångar eller finansiella skulder och för att fördela ränteintäkten eller räntekostnaden över relevant period. Metoden innebär att ränteintäkten (eller räntekostnaden) ett räkenskapsår blir lika med den finansiella tillgångens (eller finansiella skuldens) redovisade värde vid räkenskapsårets början multiplicerat med **effektivräntan** för perioden.

Upplupet anskaffningsvärde för en finansiell tillgång eller en finansiell skuld är det finansiella instrumentets förväntade kassaflöden diskonterade med den **effektivränta** som beräknades vid anskaffningstillfället.

Effektivränta är den ränta som diskonterar de uppskattade framtida in- och utbetalningarna under det finansiella instrumentets förväntade löptid till instrumentets redovisade värde. Effektivräntan ska beräknas med utgångspunkt i instrumentets redovisade värde vid anskaffningstillfället. Vid beräkningen ska samtliga avtalsvillkor för instrumentet och inträffade kreditförluster beaktas. Risken för framtida kreditförluster ska däremot inte beaktas.

Sammanstatta finansiella instrument är finansiella instrument som består av en fordran eller en skuld i kombination med ett eller flera **derivatinstrument**, t.ex. aktieindexobligationer och konvertibla skuldebrev.

När ska finansiella tillgångar och finansiella skulder redovisas?

(punkt 11.12)

Ett företag ska redovisa en finansiell tillgång eller en finansiell skuld i balansräkningen när företaget blir part i det finansiella instrumentets avtalsmässiga villkor.

Värdering vid det första redovisningstillfället

(punkt 11.13)

Ett företag ska vid det första redovisningstillfället redovisa en **finansiell tillgång** eller **finansiell skuld** till anskaffningsvärdet. Anskaffningsvärdet består av transaktionspriset, inklusive direkta transaktionskostnader.

Innehåller avtalet en finansieringskomponent och överstiger kredittiden ett år, ska den finansiella tillgången eller den finansiella skulden i stället värderas till **nuvärdet** av alla framtida betalningar beräknat utifrån en **implicit ränta** (se exempel).

En finansieringskomponent föreligger t.ex. om betalningen vid inköp av en anläggningstillgång är fördröjd jämfört med normala kreditvillkor och leverantörskrediten löper med en ränta som är lägre än marknadsmässig ränta.

Värdering efter det första redovisningstillfället

(punkterna 11.14–11.27)

Vad som är omsättningstillgångar och anläggningstillgångar framgår av ÅRL och kapitel 4.

Omsättningstillgångar och kortfristiga skulder

(punkterna 11.14–11.17)

Enligt 2 kap. 4 § första stycket 5 ÅRL ska de olika beståndsdelarna i balansräkningens poster och delposter värderas var för sig. Kundfordringar får värderas kollektivt om förutsättningarna för schablonmässig värdering är uppfyllda (se punkt 2.14). En **värdepappersportfölj** får betraktas som en post.

Finansiella instrument som är omsättningstillgångar ska efter det första redovisningstillfället värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och **nettoförsäljningsvärdet** (lägsta värdets princip, se 4 kap. 9 § ÅRL). Kortfristiga skulder ska värderas till det högsta av anskaffningsvärdet och vad det kostar att reglera skulden eller att någon annan tar över den.

Anskaffningsvärdet för finansiella instrument som redovisas som omsättningstillgångar eller kortfristiga skulder får beräknas enligt **effektivräntemetoden (upplupet anskaffningsvärde)**.

Nettoförsäljningsvärdet för ett **finansiellt instrument** som har ett garanterat inlösenvärde och som företaget avser att behålla till förfall får bestämmas till det garanterade inlösenvärdet. Detta gäller endast om garantigivaren antas kunna infria sitt åtagande.

Anläggningstillgångar och långfristiga skulder

(punkterna 11.18–11.23)

Långfristiga fordringar och långfristiga skulder ska efter det första redovisningstillfället värderas till **upplupet anskaffningsvärde**. Detsamma gäller

räntederivat som företaget avser att behålla till förfall. Avdrag ska göras för eventuell nedskrivning.

Andra finansiella anläggningstillgångar ska redovisas till anskaffningsvärdet efter avdrag för eventuell nedskrivning och med tillägg av eventuell uppskrivning.

Nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar

Enligt 4 kap. 5 § ÅRL ska en anläggningstillgång som på balansdagen har ett lägre värde än det redovisade värdet skrivas ner om det kan antas att värdenedgången är bestående. Det enda fall en värdenedgång inte kan antas vara bestående är om en finansiell anläggningstillgång har ett garanterat inlösenvärde och företaget avser att behålla den till förfall. Detta gäller endast om garantigivaren antas kunna infria sitt åtagande.

Bedömning av nedskrivningsbehov

Ett företag ska per varje **balansdag** bedöma om det finns någon indikation på att en finansiell anläggningstillgång, en värdepappersportfölj eller en grupp av finansiella anläggningstillgångar har minskat i värde. Följande indikationer kan tyda på ett nedskrivningsbehov:

- Betydande finansiella svårigheter hos emittenten eller gäldenären.
- Avtalsbrott, t.ex. uteblivna eller försenade betalningar av räntor, amorteringar eller slutbetalningar.
- Att en långivare av ekonomiska eller juridiska skäl som sammanhänger med låntagarens ekonomiska svårigheter beviljar en eftergift som annars inte hade övervägts.
- Att det är **sannolikt** att låntagaren kommer att gå i konkurs eller genomgå finansiell rekonstruktion.
- Observerbara uppgifter som tyder på att det finns en mätbar minskning av de uppskattade framtida kassaflödena från en grupp av finansiella anläggningstillgångar, trots att minskningen ännu inte kan identifieras till någon av de enskilda tillgångarna i gruppen, t.ex. negativa ekonomiska omständigheter eller ogynnsamma förändringar av branschvillkor.

En indikation på nedskrivningsbehov för aktier och andelar är information om att betydande förändringar har inträffat, eller väntas inträffa, som innebär negativa effekter för företaget när det gäller teknik, marknadsförutsättningar, ekonomisk eller juridisk omgivning på den marknad emittenten verkar. Har företaget lämnat aktieägartillskott är detta också en indikation på nedskrivningsbehov, särskilt om tillskottet avser förlusttäckning.

Nedskrivningsbehovet ska bedömas individuellt för följande finansiella anläggningstillgångar:

- Aktier och andelar samt derivat som avser aktier och andelar.
- Varje enskild finansiell anläggningstillgång som är väsentlig.

Övriga finansiella anläggningstillgångar bedöms antingen individuellt eller grupperade med utgångspunkt i liknande kreditriskegenskaper.

Vid bedömningen av nedskrivningsbehovet får en **värdepappersportfölj** betraktas som en post.

Beräkning av nedskrivning

För finansiella anläggningstillgångar som redovisas till **upplupet anskaffningsvärde** beräknas nedskrivningen som skillnaden mellan tillgångens redovisade värde och nuvärdet av företagsledningens bästa uppskattning av kassaflödena diskonterade till tillgångens ursprungliga effektivränta. Om tillgången löper med en rörlig ränta är diskonteringsräntan den aktuella räntan när kontraktet ingås.

För övriga finansiella anläggningstillgångar beräknas nedskrivningen som skillnaden mellan tillgångens redovisade värde och företagsledningens bästa uppskattning av det belopp som företaget skulle ha erhållit för tillgången om den överlåtits på balansdagen.

Återföring av en nedskrivning av en finansiell anläggningstillgång

Ett företag ska per varje **balansdag** bedöma om en tidigare nedskrivning av en finansiell anläggningstillgång helt eller delvis, inte längre är motiverad. Återföring ska göras endast om de skäl som låg till grund för beräkningen av tillgångens värde när den senast skrevs ned har förändrats. Nedskrivningen ska återföras till den del värdet på tillgången har ökat jämfört med värdet vid nedskrivningen och redovisas i resultaträkningen.

Uppskrivning av finansiella anläggningstillgångar

Enligt 4 kap. 6 § ÅRL får ett aktiebolag eller en ekonomisk förening skriva upp en anläggningstillgång som har ett tillförlitligt och bestående värde som väsentligt överstiger bokfört värde. Tillgången får skrivas upp till högst detta värde. Uppskrivningsbeloppet ska sättas av till en uppskrivningsfond eller, i aktiebolag, öka aktiekapitalet genom fondemission.

Borttagande från balansräkningen

(punkterna 11.24–11.27)

Finansiella tillgångar

Ett företag ska inte längre redovisa en **finansiell tillgång** i balansräkningen när

- den avtalsenliga rätten till kassaflödet från tillgången har upphört eller reglerats, eller
- alla väsentliga risker och förmåner som är förknippade med ägandet av tillgången har överförts till en annan part.

Ett företag kan, även om det har kvar några väsentliga risker och förmåner, överföra en finansiell tillgång till annan part som i sin tur kan avyttra tillgången i dess helhet,

utan att behöva införa ytterligare begränsningar på överföringen, till en fristående tredje part. Även i det fallet ska företaget ta bort tillgången från balansräkningen, och de rättigheter och skyldigheter som kvarstår eller skapats i överföringen ska redovisas separat. Det redovisade värdet på den överförda tillgången ska fördelas mellan de rättigheter och skyldigheter som kvarstår och dem som överförts baserat på de relativa verkliga värdena för dessa delar vid överföringstidpunkten. De nya rättigheter och skyldigheter som skapats ska värderas till verkligt värde vid överföringstidpunkten. Skillnaden mellan erhållen ersättning och de belopp som redovisats och tagits bort ska redovisas i resultaträkningen.

Om en överföring inte leder till ett borttagande från balansräkningen på grund av att företaget har behållit de väsentliga risker och förmåner som är förknippade med ägandet av den överförda tillgången, ska företaget fortsätta att redovisa tillgången i dess helhet i balansräkningen och redovisa en finansiell skuld för den erhållna ersättningen. Tillgången och skulden ska inte kvittas. Under efterföljande räkenskapsår ska företaget redovisa varje intäkt från den överförda tillgången och varje uppkommen kostnad för den finansiella skulden. Se exempel.

Finansiella skulder

Ett företag ska inte längre redovisa en **finansiell skuld**, eller del av en finansiell skuld, i balansräkningen när den avtalade förpliktelsen fullgörs, annulleras eller upphör.

När en befintlig låntagare och långivare ersätter ett skuldinstrument med ett annat med villkor som i allt väsentligt är olika ska en ny finansiell skuld redovisas och den tidigare skulden tas bort. På motsvarande sätt medför en väsentlig ändring av villkoren för en finansiell skuld att en ny finansiell skuld ska redovisas, oavsett om den är hänförlig till låntagarens finansiella svårigheter eller inte.

Skillnaden mellan det redovisade värdet för en finansiell skuld, eller del av en finansiell skuld, som har tagits bort från balansräkningen och den ersättning som erlagts ska redovisas i resultaträkningen. I ersättningen ska överförda tillgångar som inte är kontanter och påtagna skulder räknas in.

Säkringsredovisning

(punkterna 11.28–11.41)

Ett företag kan, om specifika kriterier är uppfyllda, identifiera ett säkringsförhållande mellan ett säkringsinstrument och en säkrad post på ett sådant sätt att säkringsförhållandet uppfyller villkoren för säkringsredovisning.

Säkringsredovisning innebär att vinster och förluster på säkringsinstrumentet och den säkrade posten inte redovisas i resultaträkningen så länge säkringsredovisningen pågår. Det är t. ex. vanligt att ett företag säkrar en fordran eller skuld i utländsk valuta med ett terminsavtal i samma valuta, på samma belopp och med samma förfallodag. Säkringsredovisning sker då genom att fordran eller skulden värderas till terminskursen.

Villkor för säkringsredovisning

(punkt 11.28)

För att ett företag ska få tillämpa säkringsredovisning ska följande villkor vara uppfyllda:

- Företaget har utformat och dokumenterat säkringsförhållandet så att risken som säkras, den säkrade posten och säkringsinstrumentet klart kan identifieras.
- Den säkrade risken är en risk enligt punkt 11.29.
- Säkringsinstrumentet uppfyller villkoren enligt punkterna 11.30 och 11.31.
- Företaget förväntar sig att säkringsinstrumentet är mycket effektivt för att balansera effekten av den identifierade säkrade risken. Med en säkrings effektivitet avses i vilken utsträckning förändringar i en säkrad posts verkliga värde eller kassaflöden hänförlig till den säkrade risken uppvägs av förändringar i säkringsinstrumentets verkliga värde eller kassaflöden.

Säkrade risker

(punkt 11.29)

Säkringsredovisning är tillåten för endast följande risker:

- Valutakursrisk i monetära tillgångar och skulder.
- Valutakursrisk i icke-monetära tillgångar vilkas värde förändras till följd av förändringar i valutakurser, t.ex. fastigheter i andra länder och andelar i utländska företag.
- Valutakursrisk i ett bindande åtagande eller i en mycket **sannolik** framtida transaktion att erhålla eller betala utländsk valuta.
- Prisrisk i en råvara som företaget äger eller, enligt ett bindande åtagande eller en mycket sannolik prognostiserad transaktion, kommer att köpa eller sälja.
- Valutakursrisk i en nettoinvestering i **utlandsverksamhet**.

Det behövs ingen säkringsredovisning för risk för kursförändringar på egetkapitalinstrument, eftersom risken kan hanteras genom att derivat får ingå i en värdepappersportfölj. Detsamma gäller för ränterisk i en tillgång eller skuld till fast ränta eller rörlig ränta eftersom räntederivat som företaget avser att behålla till förfall värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Tillåtna säkringsinstrument

(punkterna 11.30–11.32)

Säkringsredovisning är tillåten endast om säkringsinstrumentet är

- **derivatinstrument** som avser valuta,
- en monetär tillgång eller skuld i utländsk valuta till en extern part,
- derivatinstrument som avser varor, eller
- en kombination av dessa.

Säkringsinstrument i form av derivatinstrument ska uppfylla följande villkor:

- Derivatet ska ha en extern motpart, det vill säga stå utanför koncernen eller företaget.
- Derivatets förfallodag är inte senare än
 - den säkrade postens förfallodag,
 - det förväntade slutförandet av köp eller försäljning av varor, eller
 - tidpunkten för en mycket sannolik framtida transaktion.
- Det ska inte finnas några villkor som ger möjlighet att förlänga, betala eller avveckla derivatet i förtid.

Det nominella beloppet på säkringsinstrumentet får avvika från det nominella beloppet på den säkrade posten.

Redovisning

(punkt 11.33)

Säkringsredovisning innebär att vinster och förluster på säkringsinstrumentet och den säkrade posten inte redovisas i resultaträkningen så länge säkringsredovisningen pågår. Vid värdering utifrån anskaffningsvärdet uppnås detta genom att ett företag inte behöver omvärdera en säkrad tillgång eller skuld om värdeförändringen balanseras av en motsatt värdeförändring på säkringsinstrumentet. Det är vanligt att ett företag säkrar en fordran eller skuld i utländsk valuta med ett terminsavtal i samma valuta, på samma belopp och med samma förfallodag. I det fallet får fordran eller skulden värderas till terminskursen. Företaget behöver inte heller göra avsättning för inträffade pris- eller valutakursändringar i bindande åtaganden eller mycket sannolika framtida transaktioner i den utsträckning dessa är säkrade.

Avser säkringen valutakursrisk i icke-monetära tillgångar vilkas värde förändras till följd av förändringar i valutakurser ska den del av värdeförändringen på säkringsinstrumentet som avser den säkrade risken redovisas direkt mot eget kapital. I koncernredovisningen ska valutakursrisk avseende en nettoinvestering i utlandsverksamhet redovisas direkt mot eget kapital.

Samtliga delkomponenter i säkringsinstrumentet ska räknas in i säkringsförhållandet. Är säkringsinstrumentet en monetär tillgång eller skuld ska dock endast förändringar i det verkliga värdet som beror på förändringar i valutakursen räknas in.

Avviker det nominella beloppet på säkringsinstrumentet från det nominella beloppet på den säkrade posten får säkringsredovisningen endast omfatta den del av säkringsinstrumentet eller den säkrade posten som utgör säkring eller är säkrad.

Säkringsredovisning upphör

(punkterna 11.34–11.41)

Företaget ska upphöra med säkringsredovisning när

- säkringsinstrumentet förfaller, säljs eller avvecklas,

- säkringen inte längre uppfyller villkoren för säkringsredovisning,
- den säkrade prognostiserade transaktionen inte längre är mycket sannolik, eller
- företaget väljer att avbryta säkringsredovisningen.

När säkringsredovisning upphör ska tidigare oredovisade vinster och förluster redovisas på olika sätt enligt nedan.

Valutakursrisk i en nettoinvestering i utlandsverksamhet

Om den säkrade posten är valutakursrisk i en nettoinvestering i **utlandsverksamhet** ska värdeförändringar på säkringsinstrument som säkrar denna risk redovisas i eget kapital till dess nettoinvesteringen helt eller delvis avyttras.

Företaget har kvar den säkrade posten eller exponeringen för risken men inte säkringsinstrumentet.

Ett företag som inte har kvar säkringsinstrumentet ska redovisa vinst eller förlust till följd av instrumentet på olika sätt beroende på vilken risk som säkrats.

Har företaget kvar den säkrade posten men inte säkringsinstrumentet och är den säkrade posten en valutakursrisk i monetära tillgångar och skulder eller en valutakursrisk i icke-monetära tillgångar vilkas verkliga värde förändras till följd av förändringar i valutakurser ska vinst eller förlust på säkringsinstrumentet redovisas i resultaträkningen för räkenskapsåret (exempel på monetära respektive icke-monetära poster finns i kapitel 30).

Har företaget kvar den säkrade posten eller exponeringen för risken men inte säkringsinstrumentet ska vinst (eller förlust) på säkringsinstrumentet redovisas som en förutbetalad intäkt (eller kostnad) i balansräkningen. Därefter ska den förutbetalda intäkten (eller kostnaden) redovisas enligt följande:

- Den förutbetalda intäkten (eller kostnaden) ska redovisas som en ökning (eller minskning) av försäljningsintäkten det räkenskapsår det säkrade inflödet påverkar resultatet, om säkringen avser
 - valutakursrisk i ett bindande åtagande eller i en mycket sannolik framtida transaktion att erhålla utländsk valuta, eller
 - prisrisk i en råvara som företaget enligt ett bindande åtagande eller en mycket sannolik prognostiserad transaktion kommer att sälja.
- Den förutbetalda intäkten (eller kostnaden) ska i samband med att den säkrade posten påverkar resultatet redovisas som en minskning (eller ökning) av anskaffningsvärdet på den tillgång vars värde säkrats, om säkringen avser
 - valutakursrisk i ett bindande åtagande eller i en mycket sannolik framtida transaktion att betala utländsk valuta, eller
 - prisrisk i en råvara som företaget äger eller, enligt ett bindande åtagande eller en mycket sannolik prognostiserad transaktion, kommer att köpa.

Företaget har kvar säkringsinstrumentet men säkringsredovisningen upphör

Har företaget kvar säkringsinstrumentet när säkringsredovisningen upphör ska säkringsinstrumentet och den säkrade posten redovisas till de värden de skulle ha redovisats till, om säkringsredovisningen inte hade tillämpats. Eventuell värdeförändring ska redovisas i resultaträkningen för räkenskapsåret. Därefter ska redovisning och värdering göras utifrån allmänna principer. Det innebär att förluster ska redovisas direkt och vinster först när de realiserats. Är säkringsinstrumentet en monetär post i utländsk valuta ska den dock redovisas och värderas till balansdagens kurs med eventuell värdeförändring i resultaträkningen för räkenskapsåret (se kapitel 30).

Ingen kvittning

Vinster och förluster som uppkommer när säkringsredovisningen upphör får inte kvittas mot varandra.

Sammansatta finansiella instrument

(punkterna 11.42–11.44)

Sammansatta finansiella instrument är finansiella instrument som består av en fordran eller en skuld i kombination med ett eller flera **derivatinstrument**, t.ex. aktieindexobligationer och konvertibla skuldebrev. Kapitel 22 behandlar redovisning hos emittenten av sammansatta instrument där en komponent är eget kapital, t.ex. emitterade konvertibla skuldinstrument.

Ett sammansatt finansiellt instrument ska redovisas och värderas antingen utan uppdelning på komponenter eller uppdelat på komponenter, där den komponent som utgörs av fordran eller skuld redovisas och värderas separat. Företagets samtliga sammansatta finansiella instrument ska redovisas på samma sätt.

Redovisas ett sammansatt finansiellt instrument utan uppdelning ska hela instrumentet redovisas till anskaffningsvärdet med avdrag för eventuell nedskrivning om det är en anläggningstillgång, eller enligt lägsta värdets princip om det är en omsättningstillgång. Nominella räntor och erhållna utdelningar ska redovisas i resultaträkningen.

Ett sammansatt finansiellt instrument som redovisas med uppdelning ska delas upp i två komponenter. Den ena komponenten ska utgöras av den fordran (eller skuld) som finns i instrumentet och den andra komponenten kan t.ex. vara ett aktiederivat. Vid det första redovisningstillfället ska anskaffningsvärdet fördelas på de två komponenterna genom att värdet på fordringskomponenten (eller skuldkomponenten) fastställs till det verkliga värdet av en liknande fordran (eller skuld). Efter det första redovisningstillfället ska fordringskomponenten (eller skuldkomponenten) redovisas till upplupet anskaffningsvärde med avdrag för eventuell nedskrivning. Den andra komponenten ska redovisas till anskaffningsvärde

med avdrag för eventuell nedskrivning om det är en anläggningstillgång, eller enligt lägsta värdets princip om det är en omsättningstillgång.

Upplýsingar

(punkterna 11.45 och 11.46)

Ett företag ska, utöver en specifikation enligt 5 kap. 3 § första stycket ÅRL, lämna upplýsingar om

- **derivatinstrument** (5 kap. 4 b § andra stycket ÅRL),
- finansiella anläggningstillgångar som får värderas till verkligt värde och vilkas bokförda värde är högre än det verkliga värdet (5 kap. 4 b § tredje stycket ÅRL), samt
- skälen till avvikelse från 2 kap. 4 § 5 ÅRL om finansiella instrument redovisas som en värdepappersportfölj.

Enligt kapitel 8 ska ett företag bland annat upplysa om vilka redovisnings- och värderingsprinciper som använts.

Upplýsingar om tillgångar som inte tagits bort från balansräkningen

(punkt 11.45)

Har ett företag överfört en **finansiell tillgång** till en annan part men inte tagit bort tillgången från balansräkningen (se punkt 11.26) ska följande upplýsingar lämnas för varje klass av sådana tillgångar:

- Tillgångens karaktär.
- Karaktären på de risker och förmåner som är förknippade med ägandet och som företaget har kvar.
- Redovisat värde på tillgången och den skuld som är knuten till tillgången.

Upplýsing om säkringsredovisning

(punkt 11.46)

Ett företag ska lämna följande upplýsingar separat för väsentliga säkringar av var och en av de fem typer av risker som anges i punkt 11.29:

- En beskrivning av säkringen.
- En beskrivning av finansiella instrument som identifierats som säkringsinstrument och dess verkliga värde på balansdagen.
- Karaktären på den säkrade risken, inklusive beskrivning av den säkrade posten.

Upplýsingar om ställda säkerheter

Upplýsingar om ställda säkerheter behandlas i kapitel 4 och 8.

Exempel – finansiella tillgångar

För ett långfristigt lån som ges till ett annat företag redovisas en fordran till nuvärdet av de kontanta betalningarna inklusive räntor och amorteringar från det företaget.

För varor som sålts med kort kredittid redovisas en kundfordran till odiskonterat belopp av de kontanta betalningarna, vilket normalt är fakturabeloppet.

För en vara som säljs till en kund med en tvåårig räntefri kredit, redovisas kundfordring till varans marknadspris vid kontant betalning. Om det kontanta priset är okänt kan det beräknas till nuvärdet av de kontanta betalningarna diskonterade med den rådande marknadsräntan för en liknande fordran.

Ett kontantköp av ett annat företags aktier redovisas till det belopp som kontant betalats för att förvärva aktierna.

Exempel på beräkning av upplupet anskaffningsvärde för ett femårigt lån genom att använda effektivräntemetoden

Den 1 januari 20X0 köper ett företag en obligation för 900 CU, som medför transaktionskostnader på 50 CU. Ränta på 40 CU erhålls årligen i efterskott under de följande fem åren (31 december 20X0 – 31 december 20X4). Obligationens lösenpris den 31 december 20X4 är 1100 CU.

År	Redovisat värde vid början av räkenskapsåret	Ränteintäkt vid räntan 6.9583% ¹	Kassaflöde	Redovisat värde vid slutet av räkenskapsåret
	CU	CU	CU	CU
20X0	950,00	66,10	40,00	976,11
20X1	976,11	67,92	40,00	1004,03
20X2	1004,03	69,86	40,00	1033,89
20X3	1033,89	71,94	40,00	1065,83
20X4	1065,83	74,16	40,00	1100,00
			1100,00	0

¹Effektivräntan på 6,9583 % är den ränta som diskonterar obligationens förväntade kassaflöden till det redovisade värdet vid den första redovisningen.

$$40/(1.069583)^1 + 40/(1.069583)^2 + 40/(1.069583)^3 + 40/(1.069583)^4 + 1,140/(1.069583)^5 = 950$$

Exempel – överföringar som medför borttagande från balansräkningen

Ett företag säljer kundfordringar till en bank för mindre än deras nominella belopp. Företaget fortsätter att ta emot betalningar från kunderna å bankens vägnar, inklusive att skicka månatliga sammanställningar, och banken betalar företaget en marknadsmässig avgift för att administrera kundfordringarna. Företaget är tvunget att

snabbt sända alla mottagna betalningar till banken men har ingen skyldighet inför banken för långsamma eller uteblivna betalningar. I detta fall har företaget överfört alla väsentliga risker och förmåner förknippande med ägandet till banken.

Följaktligen tar det bort kundfordringarna från balansräkningen och visar ingen skuld avseende inbetalningarna som mottagits från banken. Företaget redovisar en förlust beräknad som skillnaden mellan kundfordringarnas redovisade belopp vid tidpunkten för försäljningen och mottagandet av ersättning från banken. Företaget redovisar en skuld till den del det har erhållit betalningar från kunder men ännu inte överfört dem till banken.

Exempel – överföringar som inte medför borttagna från balansräkningen

Förutsättningarna är samma som i det föregående exemplet förutom att företaget har samtyckt till att köpa tillbaka alla kundfordringar som är försenade mer än 120 dagar. I detta fall har företaget behållit risken för försenad eller utebliven betalning från kunderna – väsentlig risk avseende kundfordringarna. Följaktligen behandlar företaget inte kundfordringarna som sålda till banken och tar inte bort dem från balansräkningen. Istället behandlas inbetalningarna från banken som ett lån med kundfordringarna som säkerhet. Företaget fortsätter att redovisa kundfordringarna som tillgång tills de är betalda eller skrivs ned till följd av att de inte betalats.

Kapitel 12 – Finansiella instrument värderade till verkligt värde

Tillämpningsområde

- 12.1. Detta kapitel ska tillämpas på **finansiella instrument** som enligt 4 kap. 14 a § årsredovisningslagen (1995:1554) värderas till **verkligt värde**. För sådana finansiella instrument gäller även bestämmelserna i kapitel 11 om
- definitioner i punkterna 11.2–11.11,
 - när **finansiella tillgångar** och **finansiella skulder** ska redovisas i punkt 11.12,
 - värdering vid det första redovisningstillfället av finansiella instrument som innehåller en finansieringskomponent och har en kredittid som överstiger ett år i punkt 11.13,
 - borttagande från balansräkningen i punkterna 11.24–11.27,
 - säkringsredovisning i punkterna 11.28–11.34, och
 - upplysningar i punkterna 11.45 och 11.46.

Verkligt värde

Beräkning av verkligt värde

- 12.2. Det bästa uttrycket för **verkligt värde** är marknadsvärdet i form av noterade priser på en **aktiv marknad**.

Finns inte noterade priser på en aktiv marknad för det **finansiella instrumentet**, likartade instrument eller instrumentets beståndsdelar ska

företaget bestämma det verkliga värdet genom att använda en värderingsteknik.

- 12.3. Använder företaget en värderingsteknik för att bestämma **verkligt värde** för **finansiella instrument**, ska tekniken baseras på marknadsinformation i så hög grad som möjligt och företagsspecifik information i så låg grad som möjligt.
- 12.4. En värderingsteknik kan väntas ge en tillförlitlig uppskattning av det **verkliga värdet** om
- a) tekniken på ett rimligt sätt återspeglar hur marknaden förväntas prissätta instrumentet, och
 - b) de indata som används på ett rimligt sätt motsvarar marknadsförväntningar och mått på de faktorer avseende risk och avkastning som är inneboende i instrumentet.
- 12.5. En värderingsteknik som baseras på nyligen genomförda transaktioner får inte användas om betydande förändringar i de ekonomiska omständigheterna har inträffat.
- 12.6. Det **verkliga värdet** för ett **finansiellt instrument** som inte har ett noterat pris på en **aktiv marknad** kan beräknas på ett tillförlitligt sätt endast om
- a) variationen inom intervallet med rimliga uppskattningar av verkliga värden inte är betydande för instrumentet, eller
 - b) sannolikheterna för de olika uppskattningarna i intervallet kan bedömas på ett rimligt sätt.

Om intervallet med rimliga uppskattningar av det verkliga värdet för ett finansiellt instrument är betydande och sannolikheterna för de olika uppskattningarna inte kan bedömas på ett rimligt sätt, får företaget inte värdera instrumentet till verkligt värde.

Om det inte längre finns ett tillförlitligt verkligt värde för ett finansiellt instrument, ska det redovisade verkliga värdet per det senaste datumet det fanns ett tillförlitligt värde utgöra det nya anskaffningsvärdet. Detta anskaffningsvärde minskat med nedskrivning ska användas tills ett tillförlitligt verkligt värde finns tillgängligt.

Säkringsredovisning

Redovisning

- 12.7. Är säkringsinstrumentet en option, ska tidsvärdet inte räknas in säkringsförhållandet. Är säkringsinstrument en monetär tillgång eller skuld, ska endast förändringar i det verkliga värdet beroende på förändringar i valutakursen räknas in.

- 12.8. De värdeförändringar på säkringsinstrumentet som motsvaras av en inte redovisad förändring i verkligt värde på den säkrade posten ska redovisas direkt i eget kapital i fonden för verkligt värde.
- 12.9. När säkringsredovisningen upphör ska de värdeförändringar på säkringsinstrumentet som redovisats i fonden för verkligt värde redovisas på samma sätt som vinster och förluster som har redovisats som förutbetalda intäkt och kostnad enligt punkterna 11.38 eller 11.39.

Upplýsingar

- 12.10. Ett företag ska lämna upplýsing om grunden för att bestämma det **verkliga värdet**.
- 12.11. Finns inte längre ett tillförlitligt **verkligt värde** för ett **finansiellt instrument** som tidigare värderats till verkligt värde, ska företaget upplysa om detta.

Kommentarer till Kapitel 12 – Finansiella instrument värderade till verkligt värde

Tillämpningsområde

(punkt 12.1)

Detta kapitel ska tillämpas på de **finansiella instrument** som ett företag, med stöd av 4 kap. 14 a § ÅRL, valt att värdera till **verkligt värde**. För sådana instrument gäller även följande bestämmelser i kapitel 11:

- Definitioner (se punkterna 11.2–11.11).
- När **finansiella tillgångar** och **finansiella skulder** ska redovisas (se punkt 11.12).
- Värdering vid det första redovisningstillfället av finansiella instrument som innehåller en finansieringskomponent och har en kredittid som överstiger ett år (se punkt 11.13).
- Borttagande från balansräkningen (se punkterna 11.24–11.27).
- Säkringsredovisning (se punkterna 11.28–11.34).
- Upplýsingar (se punkterna 11.45 och 11.46).

Enligt 4 kap. 14 a § tredje stycket ÅRL får värdering till verkligt värde ske enbart om denna redovisningsprincip tillämpas på företagets samtliga finansiella instrument som får värderas till verkligt värde. Vad som gäller vid byte av redovisningsprincip framgår av kapitel 10.

Kapitel 11 ska tillämpas på finansiella instrument som inte värderas till verkligt värde.

Finansiella instrument som inte får värderas till verkligt värde

Av 4 kap. 14 b § ÅRL framgår vilka finansiella instrument som inte får värderas till verkligt värde. För dessa gäller följande:

- Finansiella instrument som hålls till förfall och som inte utgör derivatinstrument ska värderas enligt kapitel 11.
- Lånefordringar och andra fordringar som härrör från företaget och som inte innehas för handelsändamål ska värderas enligt kapitel 11.
- Andelar i dotterföretag, intresseföretag eller samriskföretag ska värderas enligt kapitel 9, 14 respektive 15.
- Egetkapitalinstrument som företaget självt har gett ut ska värderas enligt kapitel 22.
- Avtal om villkorad ersättning i samband med förvärv och samgåenden behandlas i kapitel 19.
- Skulder, med undantag för skulder som ingår som en del i en handelsportfölj eller som utgör derivatinstrument, ska värderas enligt kapitel 11.
- Andra finansiella instrument, som är av sådan särskild karaktär att de enligt vad som är allmän accepterat bör redovisas på annat sätt, behandlas i kapitel 11.

Värdering till verkligt värde får inte heller ske om sådan värdering inte skulle ge ett tillförlitligt värde på det finansiella instrumentet (se 4 kap. 14 b § ÅRL). I sådana fall tillämpas i stället kapitel 11. Se även under rubriken Värderingen ger inte ett tillförlitligt värde.

Värdering vid det första redovisningstillfället

Ett företag ska vid det första redovisningstillfället redovisa en **finansiell tillgång** eller **finansiell skuld** till **verkligt värde**, vilket normalt är transaktionspriset. Transaktionskostnader ska inte ingå.

Värdering efter det första redovisningstillfället

Finansiella instrument ska efter det första redovisningstillfället värderas till verkligt värde per balansdagen. Värdeförändringar sedan föregående balansdag ska enligt 4 kap. 14 d § ÅRL som huvudregel redovisas i resultaträkningen. Vid säkringsredovisning och vid kursförändring på en monetär post som utgör del av företagets nettoinvestering i en utländsk enhet ska dock vissa värdeförändringar redovisas direkt mot eget kapital i fonden för verkligt värde.

Verkligt värde

(punkt 12.2–12.6)

Verkligt värde är det belopp till vilket en tillgång skulle kunna överlåtas eller en skuld skulle kunna regleras mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs (se punkt 2.3).

Beräkning av verkligt värde

(punkt 12.2–12.6)

Enligt 4 kap. 14 a § andra stycket ÅRL ska det **verkliga värdet** för **finansiella instrument** bestämmas i följande ordning:

- Instrumentets marknadsvärde.
- Marknadsvärdet för ett likartat instrument eller instrumentets beståndsdelar.
- Med hjälp av sådana allmänt accepterade värderingsmodeller och värderingsmetoder som ger en rimlig uppskattning av marknadsvärdet.

Värdering till verkligt värde får inte ske om sådan värdering inte skulle ge ett tillförlitligt värde på det finansiella instrumentet (se 4 kap. 14 b § ÅRL).

Noterade priser på en aktiv marknad

Det bästa uttrycket för verkligt värde är marknadsvärdet i form av noterade priser på en **aktiv marknad**, normalt den senaste köpkursen på det **finansiella instrumentet** (se punkt 11.7).

Finns inga noterade priser på en aktiv marknad för instrumentet får noterade priser på ett likartat instrument användas för att bestämma det verkliga värdet. Finns noterade priser på en aktiv marknad för instruments beståndsdelar får dessa användas.

Värderingsmodeller och värderingsmetoder (värderingstekniker)

Finns inga noterade priser på en aktiv marknad för instrumentet, likartade instrument eller instruments beståndsdelar ska företaget ta fram det verkliga värdet genom att använda en värderingsteknik. Syftet med att använda en värderingsteknik är att fastställa vad transaktionspriset skulle ha varit vid värderingstidpunkten för en transaktion mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs under sedvanliga affärsvillkor.

Värderingstekniker innefattar

- användning av information om nyligen genomförda transaktioner i instrumentet mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs,
- hänvisning till aktuellt verkligt värde för ett annat finansiellt instrument som i allt väsentligt är likadant,
- diskontering av framtida kassaflöden, och
- användning av optionsvärderingsmodeller.

Den använda värderingstekniken ska baseras på marknadsinformation i så hög grad som möjligt och företagsspecifik information i så låg grad som möjligt. Om det finns en värderingsteknik som är vanligt förekommande bland marknadsaktörer för att prissätta instrumentet och som har visat sig ge tillförlitliga uppskattningar av priser som kan erhållas i faktiska marknadstransaktioner ska denna teknik användas.

En värderingsteknik kan väntas ge en tillförlitlig uppskattning av det verkliga värdet om

- tekniken på ett rimligt sätt återspeglar hur marknaden förväntas prissätta instrumentet, och

- de indata som används på ett rimligt sätt motsvarar marknadsförväntningar och mått på de faktorer avseende risk och avkastning som är inneboende i instrumentet.

En värderingsteknik som baseras på nyligen genomförda transaktioner får inte användas om betydande förändringar i de ekonomiska omständigheterna har inträffat. Om det senaste transaktionspriset inte är en bra uppskattning av det verkliga värdet, t.ex. om det avspeglar det belopp företaget skulle erhålla eller betala vid en påtvingad transaktion, ofrivillig likvidation eller utmätning, ska priset justeras.

Värderingen ger inte ett tillförlitligt värde

Värdering till **verkligt värde** får inte ske om sådan värdering inte skulle ge ett tillförlitligt värde på det **finansiella instrumentet** (se 4 kap. 14 b § ÅRL).

Det verkliga värdet för ett finansiellt instrument som inte har ett noterat pris på en **aktiv marknad** kan beräknas på ett tillförlitligt sätt endast om

- variationen inom intervallet med rimliga uppskattningar av verkliga värden inte är betydande för instrumentet, eller
- sannolikheterna för de olika uppskattningarna i intervallet kan bedömas på ett rimligt sätt.

Det finns många situationer då variationen inom intervallet med rimliga uppskattningar av verkliga värden inte är betydande. I normalfallet är det möjligt att uppskatta det verkliga värdet på en **finansiell tillgång** som ett företag har förvärvat från en utomstående part.

Om intervallet med rimliga uppskattningar av det verkliga värdet är betydande och sannolikheterna för de olika uppskattningarna inte kan bedömas på ett rimligt sätt, får företaget inte värdera instrumentet till verkligt värde.

Om det inte längre finns ett tillförlitligt verkligt värde för ett finansiellt instrument, ska det redovisade verkliga värdet per det senaste datumet det fanns ett tillförlitligt värde utgöra det nya anskaffningsvärdet. Ett företag ska redovisa instrumentet till detta anskaffningsvärde minskat med nedskrivning tills ett tillförlitligt verkligt värde finns tillgängligt.

Säkringsredovisning

(punkterna 12.7–12.9)

Villkor för säkringsredovisning

Ett företag får tillämpa säkringsredovisning för de risker som anges i punkt 11.29 och med de säkringsinstrument som anges i punkterna 11.30 och 11.31, om villkoren i punkt 11.28 är uppfyllda.

Om både den säkrade posten och säkringsinstrumentet värderas till verkligt värde

behövs ingen säkringsredovisning. Detsamma gäller för fordringar och skulder i utländsk valuta som säkrats med valutaderivat som värderas till verkligt värde.

Redovisning

(punkterna 12.7–12.9)

Säkringsredovisning innebär att vinster och förluster på säkringsinstrumentet och den säkrade posten inte ska redovisas i resultaträkningen så länge säkringsredovisningen pågår.

Är säkringsinstrumentet en option, ska tidsvärdet inte räknas in i säkringsförhållandet. Är säkringsinstrumentet en monetär tillgång eller monetär skuld, ska endast förändringar i det verkliga värdet som beror på förändringar i valutakursen räknas in.

De värdeförändringar på säkringsinstrumentet som motsvaras av en inte redovisad förändring i verkligt värde på den säkrade posten ska redovisas direkt i eget kapital i fonden för verkligt värde.

När säkringsredovisningen upphör (se punkt 11.34) ska de värdeförändringar på säkringsinstrumentet som redovisats i fonden för verkligt värde redovisas på samma sätt som vinster och förluster som redovisats som förutbetalad intäkt och kostnad (se punkterna 11.38 och 11.39).

Upplysningar

(punkterna 12.10 och 12.11)

Av 5 kap. 4 a § ÅRL framgår vilka upplysningar som ska lämnas om **finansiella instrument** som värderats till **verkligt värde**.

Företaget ska också lämna upplysning om grunden för att bestämma det verkliga värdet, t.ex. noterade priser på en **aktiv marknad** eller vilken värderingsteknik som använts.

Om det inte längre finns ett tillförlitligt verkligt värde för ett finansiellt instrument som tidigare värderats till verkligt värde ska företaget upplysa om detta.

Kapitel 26 – Aktierelaterade ersättningar

Tillämpningsområde

26.1. Detta kapitel ska tillämpas vid redovisning och värdering av **aktierelaterade ersättningar** med undantag av ersättning för nettotillgångar som förvärvats i samband med ett **rörelseförvärv**.

Definitioner

- 26.2. **Aktierelaterade ersättningar** är ersättningar till parter, inklusive anställda, som levererat varor eller tjänster till företaget där ersättningen regleras antingen med företagets **egetkapitalinstrument** eller med kontanter (eller andra tillgångar) till ett värde som baseras på kursen (eller värdet) på företagets aktier eller andra av företagets egetkapitalinstrument.
- 26.3. **Tilldelningstidpunkt** är den tidpunkt då ett företag ingår ett avtal om **aktierelaterade ersättningar**.

Är ett avtal om aktierelaterade ersättningar beroende av en godkännandeprocess är tilldelningstidpunkten den tidpunkt då avtalet godkänts.

Redovisning

- 26.4. Ett företag ska redovisa varor och tjänster som förvärvas mot ersättning i form av aktierelaterade ersättningar när varorna eller tjänsterna erhålls.

Företaget ska redovisa en motsvarande

- a) ökning av bundet eget kapital om varorna eller tjänsterna förvärvas mot ersättning i form av **aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument**, eller
- b) skuld om varorna eller tjänsterna förvärvas mot ersättning i form av **aktierelaterade ersättningar som regleras med kontanter**.

Värdering

Aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument

- 26.5. Ett företag ska värdera varor och tjänster som förvärvas mot ersättning i form av **aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument** till varornas eller tjänsternas **verkliga värde**, om inte annat följer av andra eller tredje stycket.

Kan det verkliga värdet inte uppskattas på ett tillförlitligt sätt ska varornas eller tjänsternas värde beräknas till de tilldelade egetkapitalinstrumentens verkliga värde.

Har tjänster utförts av företagets anställda eller andra personer som utför liknande tjänster ska tjänsternas värde beräknas till de tilldelade egetkapitalinstrumentens verkliga värde.

- 26.6. För ersättningar till anställda eller andra personer som utför liknande tjänster ska det verkliga värdet beräknas per **tilldelningstidpunkten**. För ersättningar till övriga är värderingstidpunkten den tidpunkt då varorna eller tjänsterna erhålls.

- 26.7. Ett företag ska omedelbart och per varje **balansdag** uppskatta antalet egetkapitalinstrument som förväntas bli intjänade. Vid uppskattningen ska företaget beakta tjänstevillkor och prestationsvillkor som inte är marknadsvillkor. Visar ny information att det antal egetkapitalinstrument som förväntas intjänas skiljer sig från tidigare uppskattning ska uppskattningen och värderingen ändras.

Vid intjänandeperiodens slut ska företaget ändra tidigare uppskattning så att värderingen av erhållna varor och tjänster överensstämmer med det antal egetkapitalinstrument som slutligen intjänades, med hänsyn till tjänstevillkor och prestationsvillkor som inte är marknadsvillkor.

Alla marknadsvillkor och villkor som inte är intjäningsvillkor ska beaktas vid värderingen av egetkapitalinstrumenten per värderingstidpunkten. Egetkapitalinstrumenten ska inte värderas om vid efterföljande tidpunkter, oavsett om villkoren uppfylls eller inte.

- 26.8. Det **verkliga värdet** för tilldelade aktier ska bestämmas enligt följande:
- Finns ett observerbart marknadspris ska det användas.
 - Finns inte något observerbart marknadspris ska observerbar företagsspecifik marknadsinformation användas.
 - Finns inte något observerbart marknadspris och är det praktiskt ogenomförbart att med observerbar företagsspecifik marknadsinformation beräkna det verkliga värdet på ett tillförlitligt sätt, ska det verkliga värdet beräknas indirekt med hjälp av en värderingsteknik.

Används en värderingsteknik för att bestämma verkligt värde ska den baseras på marknadsinformation i så hög grad som möjligt. Värderingstekniken ska uppskatta vad priset på aktierna skulle ha varit vid tilldelningstidpunkten vid en transaktion mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att affären genomförs.

- 26.9. Det **verkliga värdet** för tilldelade aktieoptioner och liknande egetkapitalreglerade instrument ska bestämmas enligt följande:
- Finns ett observerbart marknadspris ska det användas.
 - Finns inte något observerbart marknadspris ska observerbar företagsspecifik marknadsinformation användas.
 - Finns inte något observerbart marknadspris och är det praktiskt ogenomförbart att med observerbar företagsspecifik marknadsinformation beräkna det verkliga värdet på ett tillförlitligt sätt, ska det verkliga värdet beräknas indirekt med en optionsvärderingsmodell som baseras på marknadsinformation i så hög grad som möjligt.

- 26.10. Ett företag som ändrar intjäningsvillkoren så att det gynnar den anställde eller annan person som utför liknande tjänster ska vid värderingen av **aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument**

innefatta det tillkommande verkliga värdet i värderingen av de tjänster som erhålls. Det tillkommande verkliga värdet utgörs av skillnaden mellan det verkliga värdet på instrumenten efter ändringen och de ursprungliga instrumenten per ändringstidpunkten.

Ändras villkoren under intjänandeperioden ska det tillkommande verkliga värdet redovisas från ändringstidpunkten till och med den tidpunkt då egetkapitalinstrumenten blir intjänade.

- 26.11. Ett företag som ändrar intjäningsvillkoren så att det sammanlagda verkliga värdet på de tilldelade egetkapitalinstrumenten minskar eller på annat sätt uppenbarligen inte gynnar den anställda eller annan person som utför liknande tjänster, ska fortsätta att redovisa de erhållna tjänsterna som om ändringen inte hade inträffat.
- 26.12. Ett företag ska redovisa en indragning eller reglering av **aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument** som en förkortning av intjänandeperioden genom att omedelbart redovisa det belopp som i annat fall hade redovisats för erhållna tjänster under återstoden av intjänandeperioden.

Aktierelaterade ersättningar som regleras med kontanter

- 26.13. Ett företag ska värdera varor och tjänster som förvärvas mot ersättning i form av **aktierelaterade ersättningar som regleras med kontanter** till skuldens **verkliga värde**. Företaget ska fram till dess att skulden är reglerad omvärdera skulden per varje balansdag samt per likviddagen och redovisa varje förändring i resultaträkningen.

Aktierelaterade ersättningar med kontantreglering som alternativ

- 26.14. Ger ett avtal om aktierelaterade ersättningar företaget eller dess motpart rätt att avgöra om transaktionen ska regleras med kontanter (eller andra tillgångar) eller genom att emittera **egetkapitalinstrument**, ska företaget redovisa transaktionen som **aktierelaterade ersättningar som regleras med kontanter**, om inte annat anges i andra stycket.

Brukar företaget reglera aktierelaterade ersättningar genom att emittera egetkapitalinstrument eller är rätten att välja reglering inte affärsmässigt motiverad på grund av att det belopp som ska regleras med kontanter inte står i relation till och sannolikt är lägre än det verkliga värdet för egetkapitalinstrumentet, ska transaktionen redovisas som **aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument**.

Koncernplaner

- 26.15. Ett dotterföretag, vars moderföretag tilldelar **aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument** till anställda i dotterföretaget eller till andra personer som utför liknande tjänster, får redovisa och värdera

utgifter för aktierelaterade ersättningar och därtill relaterade kapitaltillskott från moderföretaget utifrån en rimlig fördelning baserad på hela koncernens kostnad, om moderföretaget upprättar koncernredovisning enligt detta allmänna råd eller är ett **IFRS-företag**,

Upplysningar

- 26.16. Ett företag ska lämna upplysningar om karaktären på och innebörden av avtal om **aktierelaterade ersättningar** som funnits under räkenskapsåret genom att beskriva varje slag av avtal, inklusive allmänna villkor och bestämmelser. Ett företag med i allt väsentligt liknande slag av avtal om aktierelaterade ersättningar kan lämna informationen sammanslaget.
- 26.17. Upplysningar ska lämnas om antalet samt vägda genomsnittliga lösenpriser för aktieoptioner som är
- tilldelade under perioden,
 - förverkade under perioden,
 - inlösta under perioden,
 - förfallna under perioden,
 - utestående vid periodens slut, och
 - inlösningsbara vid periodens slut.
- 26.18. För **aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument** ska upplysning lämnas om hur företaget har fastställt det **verkliga värdet** av varor och tjänster som erhållits eller värdet av det egetkapitalinstrument som kommer att tilldelas. Om en värderingsteknik använts ska företaget upplysa om vilken teknik som använts.
- 26.19. För **aktierelaterade ersättningar som regleras med kontanter** ska upplysning lämnas om hur skulden har beräknats.
- 26.20. Har ett avtal om **aktierelaterade ersättningar** ändrats under räkenskapsåret ska företagen lämna en förklaring till ändringen.
- 26.21. Är företaget part i en koncernplan för **aktierelaterade ersättningar** och redovisar och värderar utgifter för ersättningen på basis av en rimlig fördelning av gruppens totala kostnad, ska företaget upplysa om detta och om basen för fördelningen.
- 26.22. Ett företag ska lämna följande upplysningar om effekten av **aktierelaterade ersättningar** på företagets **resultat** och **finansiella ställning**:
- Den sammanlagda kostnaden som redovisats i resultaträkningen.
 - Det sammanlagda redovisade värdet på balansdagen för skulder till följd av aktierelaterade ersättningar.

Kommentarer till Kapitel 26 – Aktierelaterade ersättningar

Tillämpningsområde

(punkt 26.1)

Kapitlet ska tillämpas vid redovisning och värdering av **aktierelaterade ersättningar**. Det innebär att kapitlet ska tillämpas på transaktioner i vilka ett företag erhåller eller köper varor eller tjänster med avtalsvillkor att antingen företaget eller leverantören av varorna eller tjänsterna kan välja att transaktionen ska regleras med kontanter (eller andra tillgångar) eller genom emission av egetkapitalinstrument. Kapitlet ska inte tillämpas på ersättning för nettotillgångar som förvärvats i samband med ett **rörelseförvärv** (se kapitel 19).

Definitioner

(punkterna 26.2 och 26.3)

Aktierelaterade ersättningar är ersättningar till parter, inklusive anställda, som levererat varor eller tjänster till företaget där ersättningen regleras antingen med företagets **egetkapitalinstrument** eller med kontanter (eller andra tillgångar) till ett värde som baseras på kursen (eller värdet) på företagets aktier eller andra av företagets egetkapitalinstrument.

Aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument är ersättningar mot ersättning i form av vilka företaget förvärvar varor eller tjänster som ersättning för företagets egetkapitalinstrument, t.ex. aktier och aktieoptioner.

Aktierelaterade ersättningar som regleras med kontanter är ersättningar mot ersättning i form av vilka företaget förvärvar varor eller tjänster genom att ådra sig skulder till leverantören av dessa varor eller tjänster till ett värde som baseras på kursen (eller värdet) på företagets egetkapitalinstrument.

Aktierelaterade ersättningar som regleras med kontanter inkluderar så kallade syntetiska optioner. Ett företag kan t.ex. som en del av **ersättningar till anställda** tilldela syntetiska optioner som ger rätt till en framtida kontantersättning baserad på ökningen av företagets aktiekurs under en angiven tidsperiod. Alternativt kan ett företag ge sina anställda rätt att erhålla en framtida kontantersättning genom att tilldela dem rätt till aktier (eller aktier som ska emitteras när optionerna löses in) som är inlösningsbara, antingen genom tvingande inlösen (t.ex. vid anställningens upphörande) eller på den anställdes begäran.

Tilldelningstidpunkt är den tidpunkt då ett företag och en annan part, t.ex. en anställd, ingår ett avtal om **aktierelaterade ersättningar**, det vill säga när företaget och motparten är överens om avtalsvillkoren.

Är ett avtal om aktierelaterade ersättningar beroende av en godkännandeprocess (t.ex. genom aktieägarna) är tilldelningstidpunkten den tidpunkt då avtalet godkänns.

Redovisning

(punkt 26.4)

Ett företag ska redovisa varor eller tjänster som förvärvas mot ersättning i form av **aktierelaterade ersättningar** när varorna eller tjänsterna erhålls. Om varorna eller tjänsterna inte uppfyller villkoren för att redovisas som tillgångar (se punkt 2.13) ska de redovisas som kostnad.

Företaget ska redovisa en motsvarande

- ökning av bundet eget kapital om varorna eller tjänsterna förvärvas mot ersättning i form av aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument, eller
- skuld om varorna eller tjänsterna förvärvas mot ersättning i form av aktierelaterade ersättningar som regleras med kontanter.

Intjäningsvillkor

Behöver en anställd eller annan person som utför liknande tjänster inte fullgöra en viss tjänstgöringsperiod innan denne har en ovillkorad rätt till **aktierelaterade ersättningar**, anses ersättningen intjänad direkt. Finns det inte belägg för motsatsen, ska ett företag anta att tjänsten har utförts och vid **tilldelningstidpunkten** redovisa den samt en motsvarande ökning av eget kapital (eller skuld) i dess helhet.

Intjänas aktierelaterade ersättningar först när den anställda eller annan person som utför liknande tjänster fullgjort en viss tjänstgöringsperiod, ska företaget anta att tjänsten kommer att utföras under intjänandeperioden. I det fallet ska tjänsten samt motsvarande ökning av eget kapital eller skuld redovisas när tjänsten utförs.

Värdering

(punkterna 26.5–26.14)

Aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument

(punkterna 26.5–26.12)

Ett företag ska värdera varor eller tjänster som förvärvas mot ersättning i form av **aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument** och den motsvarande ökningen av eget kapital till varornas eller tjänsternas **verkliga värde**, om det verkliga värdet kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt. Kan det verkliga värdet inte uppskattas på ett tillförlitligt sätt, ska varornas eller tjänsternas värde och den motsvarande ökningen av eget kapital beräknas till de tilldelade egetkapitalinstrumentens verkliga värde. Utförs tjänsterna av anställda eller andra personer som utför liknande tjänster, ska de erhålla tjänsternas verkliga värde beräknas till de tilldelade egetkapitalinstrumentens verkliga värde.

För ersättningar till anställda eller andra personer som utför liknande tjänster ska det verkliga värdet beräknas per **tilldelningstidpunkten**. För ersättningar till övriga är värderingstidpunkten den tidpunkt då varorna eller tjänsterna erhålls.

En tilldelning av egetkapitalinstrument kan vara villkorad av att vissa angivna intjäningsvillkor relaterade till tjänster eller prestation ska uppfyllas, t.ex. att en anställd ska vara kvar i sin anställning under en angiven tidsperiod (tjänstevillkor) eller att företaget ska uppnå en viss vinstökning (prestationsvillkor som inte är marknadsvillkor) eller en viss ökning av företagets aktiekurs (marknadsvillkor). Ett företag ska vid värderingen av erhållna tjänster uppskatta antalet egetkapitalinstrument som förväntas bli intjänade. Vid uppskattningen ska företaget beakta villkor som är tjänstevillkor och prestationsvillkor som inte är marknadsvillkor. Visar ny information att det antal egetkapitalinstrument som förväntas intjänas skiljer sig från tidigare uppskattning ska uppskattningen ändras. Vid intjänandeperiodens slut ska företaget ändra tidigare uppskattning så att antalet överensstämmer med det antal egetkapitalinstrument som slutligen intjänats, med hänsyn till tjänstevillkor och prestationsvillkor som inte är marknadsvillkor.

Alla marknadsvillkor och villkor som inte är intjäningsvillkor ska beaktas vid uppskattningen av det **verkliga värdet** för de tilldelade aktierna eller aktieoptionerna per värderingstidpunkten, utan efterföljande justering oavsett utgången.

Aktier

Det **verkliga värdet** för tilldelade aktier ska bestämmas enligt följande:

- Finns ett observerbart marknadspris ska det användas.
- Finns inte något observerbart marknadspris ska observerbar företagsspecifik marknadsinformation användas, t.ex.
 - en nyligen genomförd transaktion med företagets aktier, eller
 - en nyligen genomförd oberoende värdering av företaget eller dess huvudsakliga tillgångar.
- Finns inte något observerbart marknadspris, och är det praktiskt ogenomförbart att med observerbar företagsspecifik marknadsinformation beräkna det verkliga värdet på ett tillförlitligt sätt, ska det verkliga värdet på aktierna beräknas indirekt med hjälp av en värderingsteknik.

Används en värderingsteknik för att bestämma verkligt värde ska den baseras på marknadsinformation i så hög grad som möjligt. Värderingstekniken ska uppskatta vad priset på aktierna skulle ha varit vid **tilldelningstidpunkten** vid en transaktion mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att affären genomförs. Företaget ska använda den värderingsteknik som bäst lämpar sig för att bestämma det verkliga värdet och som är i överensstämmelse med generellt accepterade värderingstekniker.

Aktieoptioner och liknande egetkapitalreglerade instrument

Det **verkliga värdet** för tilldelade aktieoptioner och liknande egetkapitalreglerade instrument ska bestämmas enligt följande:

- Finns ett observerbart marknadspris ska det användas.

- Finns inte något observerbart marknadspris ska observerbar företagsspecifik marknadsinformation användas, t.ex. en nyligen genomförd transaktion med optionen.
- Finns inte något observerbart marknadspris, och är det praktiskt ogenomförbart att med observerbar företagsspecifik marknadsinformation beräkna det verkliga värdet på ett tillförlitligt sätt, ska det verkliga värdet beräknas indirekt med en optionsvärderingsmodell.

Används en optionsvärderingsmodell ska de faktorer som används i modellen (t.ex. vägt genomsnittligt pris per andel, lösenpris, förväntad volatilitet, optionens löptid, förväntad utdelning och den riskfria räntan) baseras på marknadsinformation i så hög grad som möjligt. Av punkt 26.8 framgår hur det verkliga värdet ska beräknas för aktier som används vid bestämmandet av det genomsnittliga priset per aktie. Uppskattningen av den förväntade volatiliteten ska vara jämförbar med den värderingsmetod som användes för att bestämma det verkliga värdet på aktierna.

Ändrade intjäningsvillkor

Ett företag som ändrar intjäningsvillkoren så att det gynnar den anställda eller annan person som utför liknande tjänster, t.ex. genom att sänka lösenpriset på en option, förkorta intjänandeperioden eller genom att ändra eller ta bort prestationsvillkor, ska beakta de ändrade villkoren vid värderingen av **aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument**. Om det verkliga värdet på tilldelade egetkapitalinstrument ökar (eller antalet tilldelade egetkapitalinstrument ökar) enligt en värdering före respektive efter ändringen, ska det tillkommande verkliga värdet ingå i värderingen av de tjänster som erhålls som ersättning för de tilldelade egetkapitalinstrumenten. Det tillkommande verkliga värdet utgörs av skillnaden mellan det verkliga värdet på instrumenten efter ändringen och de ursprungliga instrumenten, båda värderade per ändringstidpunkten. Ändras villkoren under intjänandeperioden ska det tillkommande verkliga värdet redovisas från ändringstidpunkten till och med den tidpunkt då egetkapitalinstrumenten blir intjänade.

Minskar en ändring av intjäningsvillkoren det sammanlagda verkliga värdet på de tilldelade egetkapitalinstrumenten eller om ändringen på annat sätt uppenbarligen inte gynnar den anställda eller annan person som utför liknande tjänster, ska företaget fortsätta att redovisa de erhållna tjänsterna som om förändringen inte hade inträffat.

Indragning eller reglering

Ett företag ska redovisa en indragning eller reglering av **aktierelaterade ersättningar** som regleras med egetkapitalinstrument som en förkortning av intjänandeperioden genom att omedelbart redovisa det belopp som i annat fall hade redovisats för erhållna tjänster under återstoden av intjänandeperioden.

Aktierelaterade ersättningar som regleras med kontanter

(punkt 26.13)

Ett företag ska värdera de varor eller tjänster som förvärvas samt motsvarande skulder till följd av **aktierelaterade ersättningar som regleras med kontanter** till det **verkliga värdet** för skulden. Fram till dess skulden är reglerad ska företaget omvärdera skulden varje balansdag och redovisa förändringen i resultaträkningen.

Aktierelaterade ersättningar med kontantreglering som alternativ

(punkt 26.14)

Vissa aktierelaterade ersättningar ger företaget eller dess motpart rätt att avgöra om transaktionen ska regleras med kontanter (eller andra tillgångar) eller genom att emittera egetkapitalinstrument. Företaget ska redovisa sådana transaktioner som **aktierelaterade ersättningar som regleras med kontanter**, om inte

- företaget brukar reglera genom att emittera egetkapitalinstrument, eller
- rätten att välja inte är affärsmässigt motiverad eftersom det belopp som ska regleras med kontanter inte står i relation till och sannolikt är lägre än det verkliga värdet för egetkapitalinstrumentet.

I ovan nämnda undantagsfall ska transaktionen redovisas som **aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument**.

Koncernplaner

(punkt 26.15)

Ett dotterföretag, vars moderföretag tilldelar **aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument** till anställda i dotterföretaget eller till andra personer som utför liknande tjänster, får redovisa och värdera utgifter för aktierelaterade ersättningar och därtill relaterade kapitaltillskott från moderföretaget utifrån en rimlig fördelning baserad på hela koncernens kostnad, om moderföretaget upprättar koncernredovisning enligt det allmänna rådet eller är ett **IFRS-företag**,

Upplysningar

(punkterna 26.16–26.22)

Ett företag ska lämna upplysningar om karaktären på och innebörden av avtal om **aktierelaterade ersättningar** som funnits under räkenskapsåret genom att beskriva varje slag av avtal, inklusive allmänna villkor och bestämmelser, t.ex. intjäningskrav, längsta löptid för tilldelade optioner samt regleringsmetod. Ett företag med i allt väsentligt liknande slag av avtal om aktierelaterade ersättningar kan lämna informationen sammanslaget.

Upplysningar ska lämnas om antalet samt vägda genomsnittliga lösenpriser för aktieoptioner som är

- utestående vid periodens början,

- tilldelade under perioden,
- förverkade under perioden,
- inlösta under perioden,
- förfallna under perioden,
- utestående vid periodens slut, och
- inlösningsbara vid periodens slut.

För **aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument** ska upplysning lämnas om hur företaget har fastställt det **verkliga värdet** av varor eller tjänster som erhållits eller värdet av det egetkapitalinstrument som kommer att tilldelas. Om en värderingsteknik använts ska företaget upplysa om vilken teknik som använts.

För **aktierelaterade ersättningar som regleras med kontanter** ska upplysning lämnas om hur skulden har beräknats.

Har ett avtal om **aktierelaterade ersättningar** ändrats under räkenskapsåret ska företagen lämna en upplysning om ändringen.

Är företaget part i en koncernplan för **aktierelaterade ersättningar** och redovisar och värderar utgifter för ersättningen på basis av en rimlig fördelning av gruppens totala kostnad, ska företaget upplysa om detta och om basen för fördelningen.

Ett företag ska lämna följande upplysningar om effekten av aktierelaterade ersättningar på företagets **resultat** och **finansiella ställning**:

- Den sammanlagda kostnaden, inklusive sociala avgifter, som redovisats i resultaträkningen.
- Det sammanlagda redovisade värdet på balansdagen för skulder till följd av aktierelaterade ersättningar.

Bilaga 1 – Definitioner (inkl kap. 11, 12 och 26)

Begrepp	AR (Kom)	Definition
Aktierelaterade ersättningar	26	Ersättningar till parter, inklusive anställda, som levererat varor eller tjänster till företaget där ersättningen regleras antingen med företagets egetkapitalinstrument eller med kontanter (eller andra tillgångar) till ett värde som baseras på kursen (eller värdet) på företagets aktier eller andra av företagets egetkapitalinstrument.
Aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument	(26)	Ersättningar genom vilka företaget förvärvar varor eller tjänster som ersättning för företagets egetkapitalinstrument, t.ex. aktier och aktieoptioner.
Aktierelaterade ersättningar som regleras med kontanter	(26)	Ersättningar genom vilka företaget förvärvar varor eller tjänster genom att ådra sig skulder till leverantören av dessa varor eller tjänster till ett värde som baseras på kursen (eller värdet) på företagets egetkapitalinstrument.
Aktiv marknad	11	En aktiv marknad existerar när följande villkor är uppfyllda: <ul style="list-style-type: none"> • Handeln avser likartade produkter. • Intresserade köpare och säljare finns normalt. • Information om priserna är allmänt tillgängliga.
Aktuell skatt	29	Inkomstskatt för innevarande räkenskapsår som avser årets skattepliktiga resultat och den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte har redovisats.
Ansvarsförbindelse	21	<ul style="list-style-type: none"> • En möjlig förpliktelse till följd av inträffade händelser och vars förekomst kommer att bekräftas endast av att en eller flera osäkra framtida händelser, som inte helt ligger inom företagets kontroll, inträffar eller uteblir, eller • en befintlig förpliktelse till följd av inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom det inte är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen eller förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.
Avgiftsbestämda planer	28	Planer för ersättningar efter avslutad anställning enligt vilka ett företag betalar fastställda avgifter till ett annat företag och företaget inte har någon legal eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter även om det andra företaget inte kan uppfylla sitt åtagande.
Avskrivning	17	En systematisk periodisering av en tillgångs

		avskrivningsbara belopp över dess nyttjandeperiod.
Avskrivningsbart belopp	17	En tillgångs anskaffningsvärde eller det belopp som används i stället för anskaffningsvärdet, efter avdrag för beräknat restvärde .
Avsättning	(21)	En skuld som är oviss vad gäller förfallotidpunkt eller belopp.
Balansdagen	*	Sista dagen i det räkenskapsår som årsredovisningen avser.
Bestämmande inflytande	9	En rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar.
Biologiska tillgångar	(34)	Levande djur och levande växter.
Bruttoinvestering i ett leasingavtal	20	Summan av <ul style="list-style-type: none"> • de minimileasavgifter som leasgivaren erhåller enligt ett finansiellt leasingavtal, och • eventuellt ej garanterat restvärde som leasgivaren erhåller.
Derivatinstrument	11	Ett finansiellt instrument vars värde är beroende av förändringen i en särskilt angiven ränta, en valuta, ett råvarupris, ett värdepapper eller liknande och som kan regleras med kontanter eller ett annat finansiellt instrument.
Effektivränta	11	Den ränta som diskonterar de uppskattade framtida in- och utbetalningarna under det finansiella instrumentets förväntade löptid till instrumentets redovisade värde.
Effektivräntemetoden	11	Redovisning enligt effektivräntemetoden innebär att ränteintäkten (eller räntekostnaden) ett räkenskapsår är lika med den finansiella tillgångens (eller finansiella skuldens) redovisade värde vid räkenskapsårets början multiplicerat med effektivräntan för perioden.
Eget kapital	2	Skillnaden mellan redovisade tillgångar och redovisade skulder.
Egetkapitalinstrument	22	Varje form av avtal som innebär en residual rätt i ett företags tillgångar efter avdrag för alla dess skulder.
Entreprenadavtal	23	Ett särskilt framförhandlat avtal om ett uppdrag som avser produktion av ett objekt eller flera objekt som står i nära samband med, eller är beroende av, varandra med avseende på utformning, teknik och funktion eller användning.
Ersättningar efter avslutad anställning	28	Ersättningar som utgår efter avslutad anställning med undantag av ersättningar vid uppsägning.
Ersättningar till	28	Alla former av ersättningar som ett företag lämnar i

anställda		utbyte mot tjänster som utförs av anställda.
Ersättningar vid uppsägning	28	Ersättningar som lämnas på grund av <ul style="list-style-type: none"> • företagets beslut att avsluta en anställning innan den normala tidpunkten för anställningens upphörande, eller • en anställds beslut att acceptera frivillig avgång i utbyte mot dessa ersättningar.
Eventualtillgång	21	En möjlig tillgång till följd av inträffade händelser och vars förekomst kommer att bekräftas endast av att en eller flera osäkra framtida händelser, som inte helt ligger inom företagets kontroll, inträffar eller uteblir.
Fel	10	Utelämnande eller felaktighet i årsredovisningen för ett eller flera tidigare räkenskapsår på grund av underlåtenhet att använda, eller felaktig användning av, tillförlitlig information som <ul style="list-style-type: none"> • fanns tillgänglig när respektive årsredovisning avgavs, och • rimligen kunde förväntas ha erhållits och beaktats vid upprättandet och utformningen av respektive årsredovisningar.
Finansiell skuld	11	En skuld som innebär en avtalsenlig skyldighet att <ul style="list-style-type: none"> • erlægga kontanter eller annan finansiell tillgång till en annan part, eller • byta finansiella instrument med ett annat företag enligt villkor som kan komma att visa sig oförmånliga.
Finansiell tillgång	11	En är en tillgång i form av <ul style="list-style-type: none"> • kontanter, • en avtalsenlig rätt att erhålla kontanter eller annan finansiell tillgång från en annan part, • en avtalsenlig rätt att byta finansiella instrument med en annan part enligt villkor som kan komma att visa sig förmånliga, eller • egetkapitalinstrument utgivna av ett annat företag.
Finansiellt instrument	11	Varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång hos en part och en finansiell skuld eller ett egetkapitalinstrument hos en annan part. Avtalet behöver inte ha föranlett någon betalning.
Finansiellt leasingavtal	20	Ett leasingavtal enligt vilket de ekonomiska risker och fördelar som är förknippade med att äga en tillgång i allt väsentligt överförs från leasgivaren till leasstagaren. Ett avtal om hyra av lokal är inte ett finansiellt leasingavtal om det inte är ett sale and leaseback-avtal.

Finansieringsverksamhet	7	Utgörs av åtgärder som medför förändringar i storleken på och sammansättningen av företagets eget kapital och upplåning.
Finansiell ställning	(2)	Relationen mellan ett företags tillgångar, skulder och eget kapital i balansräkningen.
Forskning	18	Planerat och systematiskt sökande i syfte att erhålla ny vetenskaplig eller teknisk kunskap och insikt.
Företag	1	En fysisk eller juridisk person som är bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1999:1078). Med företag avses i detta allmänna råd även en koncern.
Företag för särskilt ändamål	9	Ett företag som är bildat för att uppnå ett begränsat och väldefinierat syfte.
Förlustkontrakt	21	Ett kontrakt, där företagets oundvikliga utgifter för att uppfylla sina förpliktelser överstiger de förväntade ekonomiska fördelarna av kontraktet.
Förmånsbestämda planer	28	Andra planer för ersättningar efter avslutad anställning än avgiftsbestämda planer .
Förstagångstillämpare	35	Ett företag som första gången tillämpar det allmänna rådet.
Förvaltningsfastighet	16	En är en fastighet som innehas av en ägare eller en leasagare enligt ett leasingavtal i syfte att <ul style="list-style-type: none"> • generera hyresinkomster, • generera värdestegring, eller • en kombination av a och b.
Förvaltningstillgångar	28	Tillgångar som innehas av en pensionsstiftelse. Försäkringsbrev utgivet av en försäkringsgivare som inte är närstående till företaget är också förvaltningstillgång om ersättningen enligt försäkringsbrevet <ul style="list-style-type: none"> • endast kan användas för att betala eller finansiera ersättningar enligt en förmånsbestämd plan, och • inte är tillgänglig för företagets egna fordringsägare och kan återföras till företaget endast om ersättningen <ul style="list-style-type: none"> ▪ är större än vad som behövs för att täcka företagets samtliga relaterade förpliktelser, eller ▪ återförs till företaget för att ersätta detta för redan betalda ersättningar efter avslutad anställning.
Gemensamt bestämmande inflytande	15	Föreligger när två eller flera parter i avtal reglerat att gemensamt utöva det bestämmande inflytandet över en ekonomisk verksamhet.

Gemensamt styrt företag	15	Ett joint venture som inbegriper bildandet av ett aktiebolag, handelsbolag eller någon annan form av företag i vilken varje samägare äger andelar.
Geografisk marknad	8	Ett visst land eller en grupp länder där företaget har försäljning, genom direkt export eller egna lokala enheter.
Goodwill	19	Den skillnad som uppkommer om förvärvarens andel av det verkliga värdet netto på den förvärvade enhetens identifierbara tillgångar och skulder är lägre än anskaffningsvärdet för den förvärvade enheten enligt punkt 19.8.
IFRS-företag	1	Företag som upprättar koncernredovisning med tillämpning av de internationella redovisningsstandarder som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder.
Immateriell tillgång	18	En identifierbar icke-monetär tillgång utan fysisk form.
Implicit ränta	23	Den av följande räntesatser som kan fastställas med störst säkerhet: <ul style="list-style-type: none"> • Gällande ränta för ett liknande instrument som är utfärdat av någon med en liknande kreditvärdighet • En ränta som diskonterar instrumentets nominella belopp till det aktuella kontantpriset för varorna eller tjänsterna.
Informell förpliktelse	21	En förpliktelse till följd av att företaget <ul style="list-style-type: none"> • på grund av en etablerad praxis, offentliggjorda riktlinjer eller ett tillräckligt utförligt aktuellt uttalande har visat externa parter att det påtar sig vissa skyldigheter, samt • därigenom har skapat en välgrundad förväntan hos dessa parter om att det kommer att fullgöra sina skyldigheter.
Ingångsbalansräkning	35	En balansräkning vid tidpunkten för övergång .
Inkomstskatter	29	Samtliga inhemska och utländska skatter som beräknas på företagets skattepliktiga resultat samt kupongskatter som erläggs av dotterföretag, intresseföretag eller gemensamt styrt företag vid utdelning till det rapporterade företaget.
Intäkt	2	En ökning av ekonomiska fördelar under ett räkenskapsår till följd av inbetalningar eller en ökning av tillgångars värde eller en minskning av skulders värde som medför

		en ökning av eget kapital. Tillskott från ägare som ökar eget kapital är inte en intäkt.
Investeringsverksamhet	7	Utgörs av förvärv och avyttringar av anläggningstillgångar samt sådana placeringar som inte omfattas av begreppet likvida medel.
Joint venture	15	Ett avtalsbaserat samarbete där två eller flera parter gemensamt bedriver en ekonomisk verksamhet och har ett gemensamt bestämmande inflytande över verksamheten. Joint venture kan ha formen av gemensamt styrda verksamheter, gemensamma tillgångar eller gemensamt styrda företag .
Jord- och skogsbruksprodukter	(34)	De skördade produkterna av företagets biologiska tillgångar .
Jord- och skogsbruksverksamhet	(34)	Ett företags biologiska omvandling och skörd av biologiska tillgångar för försäljning eller för omvandling till jord- och skogsbruksprodukter eller till nya biologiska tillgångar.
Kassaflöden	7	In- och utflöden av likvida medel.
Kassaflödesanalys	7	En finansiell rapport som innehåller uppgifter om räkenskapsårets förändringar av ett företags likvida medel och i vilken räkenskapsårets kassaflöden hänförs till den löpande verksamheten , investeringsverksamheten eller finansieringsverksamheten .
Kassagenererande enhet	27	Den minsta identifierbara grupp av tillgångar som ger upphov till inbetalningar och som i allt väsentligt är oberoende av andra tillgångar eller grupper av tillgångar.
Koncernredovisning	(9)	En redovisning för ett moderföretag och dess dotterföretag upprättad som om dessa var en enda ekonomisk enhet.
Kortfristiga ersättningar	28	Ersättningar som förfaller till betalning inom tolv månader efter balansdagen det år som den anställda tjänat in ersättningen, med undantag av ersättningar vid uppsägning.
Kostnad	2	En minskning av ekonomiska fördelar under ett räkenskapsår till följd av utbetalningar eller en minskning av tillgångars värde eller en ökning av skulders värde som medför en minskning av eget kapital. Överföringar till ägare som minskar eget kapital är inte en kostnad.
Leasingavtal	20	Ett avtal enligt vilket en leasgivare på avtalade villkor

		under en avtalad period ger en leasagare rätt att använda en tillgång i utbyte mot betalning.
Leasingavtalets implicita ränta	20	Den diskonterings-sats som för leasgivaren vid leasingavtalets början resulterar i att summan av nuvärdet av minimileasavgifterna och ej garanterat restvärde överensstämmer med summan av det verkliga värdet för det leasade objektet och leasgivarens eventuella direkta utgifter som uppkommer till följd av att ett leasingavtal ingås.
Legal förpliktelse	21	En förpliktelse till följd av <ul style="list-style-type: none"> • ett kontrakt, • lagstiftning, eller • annan laglig grund.
Likvida medel	7	<ul style="list-style-type: none"> • Kassamedel, • disponibla tillgodohavanden hos banker samt motsvarande institut, och • kortfristiga, likvida placeringar som lätt kan omvandlas till ett känt belopp och som är utsatta för en obetydlig risk för värdefluktuationer.
Lånekostnader	25	Ränta och andra kostnader som uppkommer när ett företag lånar kapital.
Löpande verksamhet	7	Utgörs av företagets huvudsakliga intäktsgenererande verksamheter samt av andra verksamheter än investeringsverksamhet och finansieringsverksamhet .
Marginell låneränta	20	Den räntesats som leasagaren skulle ha betalat enligt ett motsvarande leasingavtal.
Materiell anläggningstillgång	17	En fysisk tillgång som förväntas bli använd under mer än ett räkenskapsår om företaget innehar tillgången för <ul style="list-style-type: none"> • produktion eller distribution av varor eller tjänster, • uthyrning till andra, eller • administrativa ändamål.
Minimileasavgifterna	20	De betalningar, exklusive variabla avgifter, serviceutgifter och skatter, som ska betalas av leasagaren till leasgivaren under leasingperioden med tillägg av <ul style="list-style-type: none"> • för leasagaren, eventuellt belopp som garanteras av denne eller av denne närstående företag, eller • för leasgivaren, eventuella restvärden som garanterats av leasagaren eller denne närstående part eller av oberoende tredje part som har ekonomiska förutsättningar att fullfölja åtagandet.
Minoritetsintresse	(9)	Den del av ett dotterföretags resultat och nettotillgångar

		hänförliga till egetkapitalinstrument som inte, direkt eller indirekt genom dotterföretag, ägs av moderföretaget.
Monetära poster	30	Kassamedel samt tillgångar och skulder som kommer att inflyta respektive utbetalas med fastställda eller fastställbara belopp.
Negativ goodwill	19	Den skillnad som uppkommer om förvärvarens andel av det verkliga värdet netto på den förvärvade enhetens identifierbara tillgångar och skulder är högre än anskaffningsvärdet för den förvärvade enheten enligt punkt 19.8.
Nettoförsäljningsvärde	(13)	Det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten efter avdrag för uppskattade kostnader för färdigställande och kostnader som är nödvändiga för att åstadkomma en försäljning.
Nettoinvestering i ett leasingavtal	20	Bruttoinvesteringen i ett leasingavtal diskonterat till leasingavtalets implicita ränta .
Nuvärde	*	Det diskonterade värdet av framtida kassaflöden.
Nyttjandeperiod	17	Den period under vilken en tillgång förväntas vara tillgänglig att användas eller det antal tillverkade enheter eller motsvarande, som förväntas bli producerade med tillgången.
Nyttjandevärdet	27	Nuvärdet av framtida kassaflöden som en tillgång eller en kassagenererande enhet väntas ge upphov till.
Oberoende verksamhetsgren	8	En del av ett företags verksamhet som skiljer sig från andra verksamhetsdelar och som i huvudsak har externa kunder.
Offentliga bidrag	24	Stöd från EU, staten, kommuner och formellt fristående organ som bildats av dessa i form av överföringar av resurser till ett företag i utbyte mot att företaget uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor rörande sin verksamhet.
Omvärderingsförluster	(2)	Orealiserade förluster vid omvärdering av poster värderade till verkligt värde .
Omvärderingsvinster	(2)	Orealiserade vinster vid omvärdering av poster värderade till verkligt värde .
Operationellt leasingavtal	20	Ett leasingavtal som inte är ett finansiellt leasingavtal .
Praktiskt ogenomförbart	21	Ett krav är praktiskt ogenomförbart om företaget inte kan tillämpa det trots varje rimlig ansträngning för att göra det.

Realisationsförlust	(2)	Förlust vid försäljning av anläggningstillgångar eller kortfristiga placeringar.
Realisationsvinst	(2)	Vinst vid försäljning av anläggningstillgångar eller kortfristiga placeringar.
Redovisat värde	*	Det belopp till vilket en tillgång eller skuld redovisas i balansräkningen.
Redovisningsprinciper	(10)	De principer, grunder, sedvänjor och regler samt den praxis som ett företag tillämpar vid upprättandet och utformningen av årsredovisningen.
Redovisningsvaluta	30	Den valuta i vilken företaget upprättar sin års- och koncernredovisning.
Relevans	(2)	Informationen är relevant när den påverkar användarnas beslut genom att underlätta bedömningen av inträffade, aktuella och framtida händelser eller genom att bekräfta eller korrigera tidigare bedömningar.
Restvärde	17	Det belopp ett företag förväntas erhålla för en tillgång efter nyttjandeperiodens slut, efter avdrag för kostnader i samband med avyttringen.
Resultat	2	Skillnaden mellan redovisade intäkter och redovisade kostnader under ett räkenskapsår.
Retroaktiv tillämpning	(10)	Tillämpning av en ny redovisningsprincip på transaktioner samt andra händelser och förhållanden som om denna princip alltid hade tillämpats.
Rörelseförvärv	19	Ett rörelseförvärv innebär att separata företag eller verksamheter förs samman till en rapportrande enhet.
Sammansatta finansiella instrument	11	Finansiella instrument som består av en fordran eller en skuld i kombination med ett eller flera derivatinstrument .
Samägare	15	Delägare i ett joint venture .
Sannolikt	2	Mer troligt än inte.
Skattekostnad/ skatteintäkt	29	Summan av aktuell skatt och uppskjuten skatt
Skattepliktigt resultat	29	Det överskott eller underskott för ett räkenskapsår som ska ligga till grund för beräkning av aktuell skatt enligt gällande skatteregler.
Skuld	2	En befintlig förpliktelse för företaget till följd av inträffade händelser och som förväntas ge upphov till ett utflöde av resurser som innefattar ekonomiska fördelar.

Temporär skillnad	29	Skillnaden mellan redovisat och skattemässigt värde på en tillgång eller en skuld.
Tidpunkten för övergång	35	Första dagen på det tidigaste räkenskapsår för vilket ett företag upprättar fullständig jämförande information enligt det allmänna rådet.
Tilldelningstidpunkt	26	Den tidpunkt då ett företag ingår ett avtal om aktierelaterade ersättningar . Är ett avtal om aktierelaterade ersättningar beroende av en godkännandeprocess är tilldelningstidpunkten den tidpunkt då avtalet godkänts.
Tillförlitlig	(2)	Informationen är tillförlitlig om den är neutral och inte innehåller väsentliga fel.
Tillgång	2	En resurs över vilken företaget har det bestämmande inflytandet till följd av inträffade händelser och som förväntas ge upphov till ett inflöde av resurser som innefattar framtida ekonomiska fördelar.
Uppdrag	23	Tjänsteuppdrag eller ett uppdrag enligt entreprenadavtal .
Upplupet anskaffningsvärde	11	Upplupet anskaffningsvärde för en finansiell tillgång eller en finansiell skuld är det finansiella instrumentets förväntade kassaflöden diskonterade med den effektivränta som beräknades vid anskaffningstillfället.
Uppskjuten skatt	29	Inkomstskatt för skattepliktigt resultat framtida räkenskapsår till följd av tidigare transaktioner eller händelser.
Uppskjuten skattefordran	29	Representerar en reduktion av framtida inkomstskatt som hänför sig till <ul style="list-style-type: none"> • avdragsgilla temporära skillnader, • skattemässiga underskottsavdrag, och • andra outnyttjade skatteavdrag.
Uppskjuten skatteskuld	29	Inkomstskatt som hänför sig till skattepliktiga temporära skillnader och som ska regleras i framtiden.
Utlandsverksamhet	30	Ett dotterföretag, intresseföretag, joint venture eller filial där rörelsen är registrerad i eller bedrivs i utlandet.
Utländsk valuta	30	Annan valuta än företagets redovisningsvaluta .
Utveckling	18	Att tillämpa forskningsresultat eller annan kunskap för att åstadkomma nya eller väsentligt förbättrade material, konstruktioner, produkter, processer, system eller tjänster innan kommersiell produktion eller användning påbörjas.

Variabel avgift	20	Den del av leasingavgiften som inte är fast och som beräknas med utgångspunkt från andra faktorer än enbart att tid förflutit.
Varor i lager	13	Omsättningstillgångar som är <ul style="list-style-type: none"> • avsedda att säljas i den löpande verksamheten, • under tillverkning för att säljas, eller • i form av material eller förnödenheter som ska förbrukas i tillverkningsprocessen eller vid tillhandahållandet av tjänster.
Verkligt värde	2	Det belopp till vilket en tillgång skulle kunna överlåtas eller en skuld skulle kunna regleras mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs.
Verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader	27	Det pris som ett företag beräknar kan erhållas vid en försäljning mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs, med avdrag för sådana kostnader som är direkt hänförliga till försäljningen.
Verksamhet eller rörelse	19	En integrerad mängd aktiviteter och tillgångar som bedrivs och styrs i syfte att ge <ul style="list-style-type: none"> • avkastning till investerare, eller • lägre kostnader eller andra ekonomiska fördelar direkt och proportionellt till deltagare.
Värdepappersportfölj	11	Flera finansiella instrument som innehas för riskspridning och som handlas på en aktiv marknad . Fondandelar kan ingå i en värdepappersportfölj.
Värdering	(2)	Värdering innebär att fastställa det belopp till vilket ett företag ska redovisa tillgångar, skulder, intäkter och kostnader i årsredovisningen.
Väsentlig	(2)	Informationen i årsredovisningen är väsentlig och därför relevant om ett utelämnande eller en felaktighet kan påverka de beslut som användare fattar på basis av informationen.
Årsredovisning	3	En årsredovisning består av <ul style="list-style-type: none"> • förvaltningsberättelse, • resultaträkning, • balansräkning, • eventuell rapport över förändring i eget kapital, • eventuell kassaflödesanalys, och • noter.
Återvinningsvärdet	27	Det högsta av verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader och nyttjandevärdet för en

		tillgång eller en kassagenererande enhet.
Ägare	9	Innehavare av finansiella instrument som klassificerats som eget kapital i det ägda företags redovisning.
Ändrad uppskattning och bedömning	10	Innebär en ändring av företags bedömning av aktuell status på, och uppskattning av förväntade framtida ekonomiska fördelar och förpliktelser som sammanhänger med, tillgångar och skulder.
Övriga långfristiga ersättningar	28	Ersättningar som inte förfaller till betalning inom tolv månader efter balansdagen det år som den anställde tjänat in ersättningen, med undantag av ersättningar efter avslutad anställning och ersättningar vid uppsägning.